MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Ūkanota, temperatūra dieną 76°, naktį 60°.
Saulė teka 6:24, leidžiasi 7:12

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Penktadienis, Rugsėjo - September 10 d., 1954 m. | Price 5c | 213

J. F. DULLES TARESI SU CHIANGU, YOSHIDA

TAILANDAS - KOMUNISTŲ TAIKINYS

Kinija tariasi su Indija, Burma, kad jos būtų neutralios, kai prasidės "išlaisvinimo" kovos

BANGKOKAS, Tailandas. — Gen. Momluang Kunchorn, Tailando informacijos direktorius, nupasakojo spaudos atstovams savo vyriausybės baimę, kad komunistai yra nusižiūrėję į Tailandą, kaip į naują užkariavimų teritoriją.

Komunistų Kinijai ruošiant sukilimų ir invazijos planus, ji dabar tariasi su Tailando kaimynais Indija ir Burma, kad šios nesimaišytų į jokius įvykius, kurie gali pasireikšti armiausioj ateity.

Dėsto komunistų planą

Pagal gen. Kunchorn, komunistų planas Tailandui užimti susideda iš trijų dalių: 1) įkalbėti buvusiam Tailando premierui Pridi Phanomyoung, kad jis atsistotų "išlaisvinimo" kovos priešaky; 2) sukurti stiprią partizanų armija, Kinijai padedant ir Pridi vadovaujant ir 3) pradėti invaziją į Tailandą.

Kominformo agentai Afrikoj

PRETORIS, Pietų Afrika. — Kominformo agentai siekia suorganizuoti Afrikoj visuotinį sąjūdį prieš europiečių vyriausybes ir, jas nuvertus, įvesti komunistų kolonializmą, pareiškė Pietų Afrikos vietinių gyventojų instituto direktorius. W. P. Carr.

Kadangi komunistų sąjūdžiai Afrikoj, ar tai būtų Sudane, Kenijoj ar Unijoj, vykdomi pagal visuotinį pasaulinio komunizmo planą, Mr. Carr ragino ir europiečiams organizuoti vieningą ir visuotinį frontą apsaugoti Afriką nuo jos sukomunistinimo.

Komunistai puola SEATO

Amerikos pastangos sudaryti Pietryčių Azijos gynybos organizaciją (SEATO) turi tikslą priversti azijatus kovoti su azijatais, sakoma komunistinės Kinijos agentūros pranešime.

Agentūros tvirtinimu, sekretorius Dulles ir pats neslepiąs, kad paktas yra nukreiptas prieš didžiumą Azijos tautų.

Pietų Korėjos premieras Pyun pesimistiškai atsiliepė apie SEATO paktą. Vienintelė Azijos valstybė, kuri pasiruošusi kariauti petis į petį su JAV prieš komunistus, yra Pietų Korėja, pasakė Pyun.

J. McCarthy prašąs valdininkus žinių, ne karo paslapčių

Bandė gintis kitų senatorių pavyzdžiais, bet jį nutraukė

WASHINGTONAS, D. C. — Ketvirtadienį sen. McCarthy gynėsi Senato komitete prieš jam iškeltus kaltinimus, kad jis savo tyrinėjimuose naudojasi slaptais vyriausybės dokumentais ir kursto valdininkus išduoti jam tokius dokumentus.

McCarthy aiškinosi, kad jis nereikalaująs atominių paslapčių ir panašių uždraustų dokumentų, o tik žinių apie priešvalstybinę veiklą, korupciją ir panašius nusikaltimus.

McCarthy įtikinėjo, kad daugis senatorių, tarp jų ir dabartinis viceprezidentas Nixon, naudodavosi valdininkų suteiktomis informacijomis, bet niekas ligi šiol dėl to neprotestuodavo. Komiteto pirmininkas Watkins (resp., Utha) uždraudė sen. McCarthy gintis kitų senatorių pavyzdžiais. Sen. McCarthy ir jo advokatas Williams pareiškė prieš tokį įsakymą protestą.

"Camillo" autorius - užsispyręs kalinys

Nemanė prašyti amnestijos

PARMA, Italija. — Giovanni Guareschi, "Don Comillo pasaulėlio" ir kitų knygų autorius, pasidarė garsiausiu kaliniu visoj Italijoj.

Jis jau atkalėjo 4 mėnesius ir pasiryžęs atkalėti ir likusius aštuonius, neprašydamas bausmės dalį dovanoti. Kaip patyręs ūkininkas, jis aria Parmos kalėjimo žemę, melžia vienintelę karvę, o laisvu laiku rašo ir slaptai šmugeliuoja rankraščius į "laisvąjį pasaulį".

Atmetė de Gasperi pasiūlymą

Byloj prieš krikščionių demokratų vadą ir ilgametį premierą Alcide de Gasperi, Guareschi buvo nuteistas: sumokėti teismo išlaidas, atkalėti vienus metus kalėjime, sumokėti de Gasperiui 1 lirą.

Remiantis tokiu teismo sprendimu, de Gasperi galėjo jam iškelti įžeidimo bylą ir išreikalauti dideles sumas pinigų. Bet de Gasperi pasitenkino simboliška lira ir pažadėjo pats parašyti pasigailėjimo prašymą, jei tik Guareschi jį atsiprašys. Bet jis atsisakė tai daryti ir nuėjo į kalėjimą.

Vienas iš naujųjų milijonierių

Giovanni Guareschi priskaitomas prie pokarinių laikų milijonierių, pralobusiu ne iš Marshallo plano ar prekybos su komunistinėmis šalimis, bet iš savo "Don Camillo" ir jo įfilmavimo. Guareschi turi kelius didelius ūkius, 4 automobilius. Jo turtas vertinamas 250 mil. lirų.

Jo satyros savaitraštis "Candido" taip pat duoda puikių pajamų. Laikraštis eina ir toliau, nors leidėjas-redaktorius sėdi kalėjime. Kaip tik per tą laikraštį Guareschi ir pateko į kalėjimą. Jame jis paskelbė Šveicarijoj nupirktą "dokumentą", de Gasperi priešų falsifikatą, kad jis, de Gasperi, 1944 kreipėsi į aliantų karo vadovybę, patardamas bombarduoti Romą, ir tuo sugniuždyti italų pasipriešinimą. Teisme buvo įrodyta, kad tai melas, bet "Candido" redaktorius, paskelbęs tą melą, nė neatsiprašė apšmeižtojo de Gasperi. Pačiam politikui tai nebuvo būtina. Jis mirė prieš porą savaičių švariu vardu, kaip vienas iš didžiausių pokarinės Italijos vadų. O italai tikisi iš Guareschi susilaukti ką nors panašu į "Don Camillą".

JT Saugumo Taryba svarstys skundą dėl lėktuvo

NEW YORKAS. — Penktadienį JT Saugumo Taryba susirinks svarstyti JAV skundą preiš Sovietų Sąjungą, kurios naikintojai numušė pereitą šeštadienį Amerikos bombonešį viršum neutralių vandenų Japonų jūroj.

Tarybai priklauso, kaip nuolatinis narys, ir Sovietų Sąjunga. Jos vyriausybė kaltina Ameriką, kad jos lėktuvas pažeidęs Sibiro teritoriją ir pirmas puolęs pasirodžiusius sovietų naikintojus.

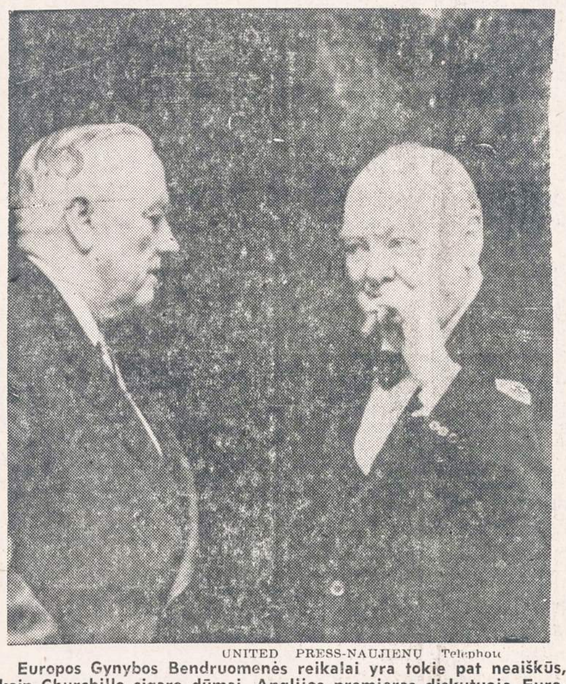

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Europos Gynybos Bendruomenės reikalai yra tokie pat neaiškūs, kaip Churchillo cigaro dūmai. Anglijos premjeras diskutuoja Europos Gynybos Bendruomenės reikalus su JAV senato užsienio reikalų komiteto pirmininku Alexander Wiley.

ANGLIJA ATIDEDA 9 VALSTYBIŲ EUROPOS GYNYBOS KONFERENCIJĄ

Unijų kongresas pritarė Vokietijos ginklavimui

LONDONAS. — Anglų vyriausybė įsitikino, kad iki rugsėjo 14 dienos neįmanoma sušaukti jos organizuojamos konferencijos dėl naujo Europos gynybos plano.

Ministerių kabineto posėdy nutarta konferenciją atidėti iki mėnesio pabaigos, o gal ir kito mėnesio pradžios.

Anglai sulėtino savo pastangas apginkluoti Vokietiją, įtraukiant ją į NATO narius, pamačius, kad trys būsimos konferencijos nariai — JAV, Prancūzija ir Vokietija — nenori skubėti, nors ir pripažįsta, kad naujas planas Europos gynybos bendruomenei organizuoti yra būtinas.

Vokiečiai tariasi su prancūzais

Churchillio vyriausybė turėjo pripažinti, kad reikalingas ilgesnis laikas savitarpiniam susitarimui tarp Prancūzijos ir Vokietijos. Kancleris Adenaueris kreipėsi asmeniškai į Churchillį, patardamas neskubėti su konferencija, o leisti visų pirmą pašalinti savitarpinius nesklandumus uždaruose pasitarimuose.

Be to, reikėjo atsižvelgti ir į sekretorių Dulles, kuris dabar labai užimtas Azijos gynybos problemomis. Vos tik pasibaigus Manilos konferencijai, Dulles atvyko į Formozą tartis su Chang Kaisheku. Iš čia jis išskrido į Japoniją. Ten jis posėdžiauja su Tolimųjų Rytų vyriausia karine vadovybe ir su Japonijos vyriausybės nariais.

Unijos pritarė, bet nežinia kaip bus su darbo partija

Vykstančiame anglų darbo unijų kongrese Braightone buvo priimta vykdomosios tarybos pasiūlyta rezoliucija apginkluoti Vokietiją kaip tarptautinės gynybos narį. Bet rezoliucija vos vos praėjo. Vokietijos apginklavimo priešininkai dabar siekia rezoliuciją pasmerkti darbo partijos kongrese, kuris šaukiamas kitą mėnesį svarstyti šį klausimą. Jei darbo partija pasisakytų prieš Vokietijos apginklavimą, būtų smūgis ir Churchillio vyriausybei, siekiančiai kaip galint greičiau įtraukti Vokietiją į NATO.

Vėliausios Žinios

— Tautinės Kinijos karo laivai sulaikė anglų prekinį laivą "Grosvernor Mariner" 3,197 tonų. Kinai laivą nusivarė į Mitau salą.

— Sen. Irving Ives pranešė, kad jis priėmė respublikonų vadų nutarimą būti respublikonų kandidatu į New Yorko gubernatorius.

— Elizabethe, N. C., šaukiamas į kariuomenę Robert Jordon, 22 metų, pradėjo šaudyti į fabriko darbininkus, kuriame jis pats dirbo. Tris darbininkus nušovė, ketvirtą sunkiai sužeidė.

— Romos teismas įsakė atimti pasą užsienio reikalų ministerio sūnui Piero Piccioni, kuris yra įveltas į Vilmos Montesi bylą. Montesi buvo rasta negyva Ostijos pajūry. Piccioni buvo vienas iš Romos "diduomenės" narių, dalyvavusių tą pačią naktį girtavimo partijoj su Montesi.

— Iki ketvirtadienio vakaro Orleansvillej, Šiaurės Afrikoj, iš po griuvėsių ištraukta 350 žmonių, žuvusių per žemės drebėjimą.

— Indijos vyriausybei artimas dienraštis SEATO sutarties sudarymą vadina, nelaimingu žygiu Azijos ateičiai".

Sovietai atmetė JV protestą dėl bombonešio

Tebetvirtina, kad lėktuvas įskrido į Sibiro erdvę

MASKVA. — Sovietų vyriausybė savo atsakyme į JAV protesto notą dėl bombonešio numušimo, pakartojo, ką ir anksčiau sakė, kad lėktuvas buvo įskridęs į Sibiro "oro teritoriją" ir pirmas paleido ugnį į SSSR lėktuvus.

Išsigelbėjusieji 9 bombonešio lakūnai tvirtina, kad jie buvo užpulti 44 mylias nuo Sibiro pakraščių.

Demokratų vadai remia Harrimaną į gubernatorius

Respublikonai pasirinko sen. Ives

NEW YORKAS. — Demokratų vadai nukreipė savo dėmesį nuo F. D. R. Roosevelt jr. ir pasiūlė kandidatu į gubernatorius Averell Harriman.

Harrimaną remia sen. Lehman, meras Wagner ir dauguma vadovaujančių demokratų. Kongreso atstovas Roosevelt tačiau tęsia savo kovą už nominaciją toliau. Galutiniai demokratų kandidatas į gubernatorius paaiškės rugsėjo 21 d. N. Y. valstybės demokratų konvencijoj.

Averell Harriman, milijonų paveldėtojas iš savo tėvo geležinkelių magnato, užėmė Roosevelto-Trumano vyriausybėse aukštas vietas. Buvo JAV ambasadorium Maskvoj ir Londone, o pastaruoju laiku užsienio sąjungininkų paramos fondų valdytojas.

Dewey remia sen. Ives

Respublikonų politinė mašina, sukama dabartinio gubernatoriaus Thomas Dewey, remia senatoriaus Irving Ives kandidatūrą. Pats senatorius dar aiškiai nepasisakė sutinkąs būti respublikonų kandidatu į gubernatorius. Bet respublikonų vykdomasis komitetas, pats Dewey ir kiti įtakingi politikai, ragina jį kandidatuoti.

Pravda dergia Clement Attlee

Vadina JAV politikos įnagiu

MASKVA. — Sovietų komunistų vyriausias organas "Pravda" įžuliais žodžiais puola buvusį anglų darbo partijos premierą Clement Attlee, Nežiūrint kad jis buvo gražiai priimtas Sovietų Sąjungoj ir Kinijoj, išvykęs iš šių šalių jis dabar jas dergiąs, rašo Pravda.

Pravda įsitikinusi, kad Attlee, kaip buvo, taip ir palikęs Amerikos ir Anglijos reakcionierių įrankiu. Pravdos supratimu, Clement Attlee iš savo pareiškimo, duoto 100 korespondentų Hong Konge, pasirodė esąs šmitaprocentinis Amerikos politikos rėmėjas.

"Nautilus" pradeda laivyno tarnybą

WASHINGTONAS, D. C. — JAV laivyno štabas praneša, kad nuo rugsėjo 30 dienos povandeninis laivas "Nautilius" įtraukiamas į aktyvią karinę tarnybą.

Tas rodo, kad šis pirmasis laivas, varomas atomine energija, yra visiškai įrengtas ir pritaikytas šalies gynimui.

Kitas povandeninis laivas, kuris bus varomas atomine energija, "Sea Wolf", baigiamas statyti. Šiais metais laivynas pradėjo statyti ir trečią atominį povandeninį laivą.

— JAV amnestavo 3 japonų karo meto nusikaltėlius, kurie buvo nuteisti kalėjimo bausmėmis po20 -25 metus.

— Į Jordanijos teritoriją buvo įskridę dvi grupės Izraelio lėktuvų, iš viso 33 lėktuvai. Egiptiečiai nušovę vieną Izraelio traktoristą ir 3 piemenis.

JAV SIEKIA PRAPLĖSTI SEATO, ĮTRAUKIANT Į PAKTĄ JAPONIJĄ

Užsienio reikalų ministeris Okazaki patvirtina, kad japonai yra linkę dėtis prie Azijos gynybos

TOKIJAS. — Valstybės sekretorius John Foster Dulles, vadovaująs Pietryčių Azijos gynybos organizavimui, sustojo pakeliai į Washingtoną Japonijos sostinėj ir turėjo šiuo reikalu pasitarimus su ministeriu pirmininku Yoshida.

Palankus Japonijos nusistatymas sukurtai SEATO gynybos sutarčiai matyti iš užsienio reikalų ministerio Okazaki pareiškimo, kad Japonija yra pasiruošusi tartis dėl bendro apsigynimo Azijoje. Okazaki žodžiais, Japonija mažų mažiausiai morališkai pritaria SEATO planui.

Didelis žingsnis pirmyn

Atskridęs į Tokiją valstybės sekretorius Dulles pasidžiaugė pasirašytuoju 8 valstybių gynybos paktu, kuriuo Azijai bus užtikrintas daug didesnis saugumas. Sekretoriui Dulles svarbu šį saugumą dar sutvirtinti, suderinant apsigynimo planus su Japonija, Tautine Kinija ir Pietų Korėja. Šios antikomunistinės šalys nėra tarp SEATO susitarimą pasirašiusiųjų valstybių. Su jomis JAV turi atskirus gynybos susitarimus, bet organizuojant vieningą frontą pravartu, kad ir jos prisidėtų prie Manilos pakto. Kelias į šią bendruomenę joms paliktas atviras.

Dulles pas Chiang-Kaisheką

Prieš atskrendant į Tokiją, sekr. Dulles buvo sustojęs Formozoj ir 3 valandas tarėsi su Tautinės Kinijos prezidentu Chiang-Kaisheku.

Tautinės Kinijos vyriausybės atstovas tvirtina, kad pasitarimais liko patenkintos abi pusės. Pasitarimai praėjo kuo draugiškiausioj nuotaikoj, sako JAV ambasadorius Rankin.

Nacionalistų lėktuvai puola toliau

Derybu metu, nacionalistų lėktuvai ir karo laivai tęsė ketvirtą dieną komunistų įtvirtinimų bom bardavimą Kinijos pakraščiuose. Jų sutelktos jėgos spėjamai invazijai į pakrančių salas gerokai išblaškytos.

Sekr. Dulles užtikrino, kad JAV gins Formozą nuo komunistų invazijos, bet nieko nepasakė, kas būtų, jei komunistai keltųsi į Quemoy ir kitas nacionalistų valdomas mažesnes salas.

NATO štabo vadai gasdina saviškius - ne komunistus

Sako, SSSR gali sunaikint Europą

PARYŽIUS. — NATO štabo (SHAPE) narys nupasakojo Amerikos korespondentui John Leacacos, kad Sovietų Sąjunga šiandien pajėktų sunaikinti Vakarų Europą.

Sovietai turį tam pakankamai atominių bombų ir bombonešių. Karui nulemti užtektų 2,000 atominių bombų. O didesni kiekiai, kuriuos yra sukrovusi Amerika, neturėsią pergalei reikšmės, gasdina SHAPE atstovas.

Alžerijoj nuo žemės drebėjimo žuvę 1,000

Sugriautas 20,000 gyventojų miestas Orleansville

ALŽYRAS, Alžerija. — Ketvirtadienį šiaurės Afrikoj įvyko 12 sekundžių žemės drebėjimas, nuo kurio bus žuvę apie 1,000 žmonių.

Užvis daugiausiai nukentėjo Orleansvilles miestas, turįs 20,000 gyventojų. Jis yra tarp didžiųjų Alžerijos miestų Orano ir Alžyro, Cheliff slėny.

Prancūzų įstaigos pasiuntė lėktuvais gydytoju, medikamentų ir kariuomenės padėti atkasti griuvėsius, po kuriais esama mažiausia 800 žmonių. Žemė sudrebėjo 1 valandą naktį, žmonėms sumigus. Orleansville atrodo, kaip po baisaus bombardavimo, praneša lakūnai. Apie pusę šio miesto visiškai sunaikinta.

Dvasiškis puola bingo bažnyčias

Demoralizuojančios žmones

NEW YORKAS. — Savo atvirame laiške N. Y. Times laikrašty protestantų dvasiškis Donald Harrington kelia pasipiktinimą prieš katalikų ir žydų dvasiškius, kurie spaudžia policijos departamentą, kad jis nepaisytų, kaip bažnyčios laužo valstybės įstatymus, kurie draudžia piniginius lošimus, neišskiriant ir "šventojo" bingo.

Jei bažnyčios ir sinagogos sąmoningai laužo įstatymus ir naudoja savo įtaką prieš įstatymų įgyvendinimą, ką gi galima laukti iš likusios bendruomenės?, klausia šis kunigas.

Tokios "bingo" bažnyčios nusikalstančios penkeriopai, rašo kun. Harrington. Jos laužo šalies įstatymus ir ragina tą patį daryti savo nariams; ugdo nemorališkus ir pragaištingus įpročius; gelbsti sugriauti šeimas ir skatina prie nusikaltimų; jos, kaip ir komunistai, parodo, kad nesvarbu priemonės, o vien tik tikslas. Galiausiai šiokios bažnyčios parodo, jog jos netinka vadovauti krepšinio skandalų ir politinės korupcijos laikais.

Jugosavijos-SSSR prekybos derybos

Tito tikisi gauti kviečių

BELGRADAS, Jugoslavija. — Pirmą kartą po Jugoslavijos pasitraukimo iš Kominformo (1948 m.) Sovietų Sąjunga pasiuntė savo prekybos delegaciją, kuri dabar tariasi su Jugoslavijos užsienio prekybos rūmais dėl didesnio kiekio kviečių užpirkimo iš Sovietų Sąjungos.

1948-1953 metų laikotarpy tarp Tito ir Kremliaus nebuvo nė normalių diplomatinių santykių. Pereitais metais santykius pagerinus, šįmet pradedada tartis ir apie prekybinių ryšių atnaujinimą. Jugoslavija šiais metais jau sudarė prekybines sutartis su Vengrija, Čekoslovakija ir Rytų Vokietija. Sutartoji prekybos apyvarta su šiomis šalimis sieks per metus apie $10 mil.

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER

KANADOS ŽINIOS

Išrinkta nauja KLB Apylinkės valdyba

VANCOUVER, B. C. — Sekmadienį, rugpiūčio 29 d., įvyko Vancouverio ir apylinkės visuotinis lietuvių susirinkimas. Jį atidarė Kanados Lietuvių Bendruomenės Vancouverio Apylinkės buvusios valdybos narys p. J. Smitas. Susirinkimui pirmininkavo P. Baronas ir sekretoriavo p. Tumaitis. Krašto Tarybos narys dipl. teisininkas Jonas Juškaitis padarė ilgesnį pranešimą apie Pasaulio ir Kanados Lietuvių Bendruomenės istorinę raidą, struktūrą ir uždavinius bei Bendruomenės santykius su organizacijomis. Jis taip pat papasakojo susirinkusiems savo įspūdžius iš KLB Krašto Tarybos suvažiavimų Montrealyje ir Toronte, bei nušvietė tų suvažiavimų nutarimus.

Paklausimuose ir diskusijose buvo pasisakyta, kad ateities Vancouverio Apylinkės Valdyba turėtų kreipti deramą dėmesį į priaugančios kartos lituanistinį švietimą. Vasario 16 Gimnazijos ir Tautos Fondo rėmimą ir lietuvybės palaikymą platinant lietuvišką spaudą bei rengiant tautinių švenčių minėjimus bei kitus lietuviškus subuvimus.

Pravedus rinkimus, į Apylinkės Valdybą pateko, ir po susirinkimo įvykusiame posėdyje pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas — dipl. teisininkas Jonas Juškaitis; sekretorius — P. Baronas; iždininkas— K. Skrinskas; kandidatai — Mrs. O. Benstead, ponia B. Nakvosienė, J. Macijauskas ir J. Klimavičius.

Išrinkta revizijos komisija pareigomis pasiskirstė: pirmininkas — Emilis Smilgis; nariai — P. Judickas ir J. Smitas; kandidatė — ponia Aldona Baronienė.

Visuotinis susirinkimas tarp kitko svarstė ir artėjančių KLB Krašto Tarybos rinkimų klausimą. Atsižvelgiant į tai, kad remiantis KLB Krašto Tarybos Rinkimų Taisyklių 2-ru paragrafu Vancouverio Apylinkės Valdybos pirmininkas J. Juškaitis įeis nariu į naująją Krašto Tarybą, nutarta kitų kandidatų nesiūlyti.

Malonu konstatuoti, kad susirinkime dalyvavo didelis skaičius lietuvių. Jų tarpe matėsi mūsų tautiečių, atvykusių net iš tokių tolimų Britų Kolumbijos vietovių, kaip Port Alice. Dalyvavo ir visa eilė Kanadoje gimusių lietuvių.

Po susirinkimo daug kas čia pat užsimokėjo solidarumo mokestį už 1954 metus.

* * *

Apylinkės rinkimų komisija

Kanados Lietuvių Bendruomenės Vancouverio Apylinkės Valdyba savo posėdyje, įvykusiame 1954 m. rugpiūčio mėn. 29 d., sudarė KLB Krašto Tarybos rinkimams pravesti sekančios sudėties Vancouverio Apylinkės Rinkimų komisiją:

Pirmininkas — dipl. teisininkas Jonas Juškaitis; nariai: Emilis Smilgis ir Juozas Smitas.

Rinkimų komisijos adresas: Mr. J. Juškaitis, 709 Dunsmuir Street, Vancouver 1, B. C.

KLB Vancouverio Apyl. V-ba

Antroji Kanados Lietuvių Diena

Š. m. rugsėjo 4, 5 ir 6 dd. Toronte iškilmingi buvo atšvęsta antroji Kanados Lietuvių Diena. Ji sutraukė ne tik iš visų Kanados lietuvių mažų ir didelių kolonijų svečių, bet gausiai mus aplankė ir JAV lietuviai, tie broliai ir sesės amerikiečiai, kurie vis palaiko tokius glaudžius ryšius su mumis. Kanadiečiai yra dėkingi amerikiečiams lietuviams už bendradarbiavimą.

Gilintis į smulkesnę programą būtų netikslinga, nes jau visa žinoma iš paruošiamųjų darbų. Bet vieną reikia tikrai pabrėžti, kad meninė programa buvo atlikta su didžiausiu kruopštumu. Mūsų jau pagarsėjusio po visą Kanadą "Trimito" atliktoji operos Martha ir komp. A. Prielgausko naujas lietuvių liaudies dainų popuri klausytojus nuvedė į numylėtą Tėvynę Lietuvą. Nemažesnį pasisekimą turėjo Toronto lietuvių Choras "Varpas", diriguojamas komp. Stasio Gailevičiaus. Audringi plojimai privertė komp. St. Gailevičių pakartoti ištraukas iš operos Fausto. Daugelis pasijuto, kad ir vėl sėdime Kauno arba Vilniaus operose. Ir kai atsibudome — labai teko nusivilti...

Hamiltonas yra lietuvių dienų iniciatorius Kanadoje. Jam priklauso ta garbė. Bet niekas nepavydi Toronto lietuvių antrajai dienai tokio puikaus pasisekimo! Tai jau kelintas įrodymas, kad Lietuvių Bendruomenė yra visai realus dalykas. **V. D.**

Baleto mokiniams

Simas Velbasis praneša, kad baleto pamokos prasidės rugsėjo 13 d., pirmadienį, Lietuvių Auditorijoje. Pamokos vyks pirmadieniais, trečiad. ir penktadieniais, 5 val. vakaro.

Sudaroma nauja mokinių grupė, kurion priimami berniukai ir mergaitės. Teiraukitės Lietuvių Auditorijoje arba pas S. Velbasį, HUdson 3-0052 nuo 5 val. vakaro.

Be gerų ir naudingų knygų, žmogaus gyvenimas būtų tuščias! Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išleido tokią gerą ir naudingą knygą. Knygos vardas Vincas Krėvė Mickevičius. Turinyje: V. Mykolaičio Putino, V. Maciūno, A. Senno straipsniai apie lietuvių literatūros milžiną Vincą Krėvę, o taip pat ir Vinco Krėvės "Pagunda", kurioje jis aprašo kelionės į Maskvą išgyvenimus. Knygos kaina $2.00.

Užsakymus siųskite: Naujienos 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Cleveland, Ohio

Veronika ir Antanas Garmai savo namuose

Veikliai Clevelando lietuviškajame gyvenime dalyvauja Veronika ir Antanas Garmai įsigijo Clevelando gražioje vietoje naujovišką jaukų namą — 629 E. 118 St. (Telefonas LIberty 1-9382). Pastatas visai neseniai statytas ir pritaikintas vienai šeimai.

Ramiau įsikūręs Ant. Garmus susidarė patogesnes sąlygas parašyti ilgesnius bolševikinio kalinimo atsiminimus, kuriuos jis rengia "Lietuvių Archyvui" **L.**

Organizuojama "Kariui" paramos

Daug veiklumo rodąs Atsargos karių "Ramovės" skyrius, vadovaujamas K. Budrio, yra pasiryžęs sutelkti piniginės paramos "Kario" laikraščiui. Šiam reikalui yra rengiama speciali gegužinė, kuri bus rugsėjo 12 d. O. ir Ed. Karnėnų sodyboj (6575 Richmond Rd.).

Išvykai, į kurią kviečiami visi Clevelando ir apylinkių lietuviai, yra numatyta ir rengiama ypatingai įdomi programa.

Visas pelnas bus atiduotas "Kariui". Norima sutelkti lėšų išleisti nors vieną "Kario" numerį. **L.**

* Čia yra pranešimas iš "Crusade for Traffic Safety": Jeigu Jūs nesilaikydamas įstatymų, esate įveltas į susisiekimo nelaimę, tai turite mažai vilties gauti atlyginimą už padarytus nuostolius.

Bėgimas į priemiesčius

Pastaruoju laiku gyventojų skaičius ėmė smarkiai augti Chicagos priemiesčiuose bei 6 apskrityse, sudarančiose Chicagos sritį. Jose dar 1940 m. gyveno 1,418,691 žmogus, o 1950 m. jau 1,900,000.

Todėl ir statyba priemiesčiuose smarkiai auga, o pačioje Chicagoje net mažėja. Pvz. 1953 m. per pirmąjį pusmetį Chicagos mieste buvo išduota namų statybos leidimų 4,511, o per tą patį laiką šiemet tik 4,174, arba 337 namais mažiau. Tuo tarpu priemiesčiuose 1953 metais per pirmąjį pusmetį buvo pastatyta 10,920 namų, o per tą patį laiką šiemet 11,926, arba 1,006 daugiau. Daugiau kaip 645,000 gyventojų "pabėgo" nuo miesto triukšmo, trafiko ir eismo sunkumų į priemiesčius.

Tačiau didelių patogumų, kurių tie gyventojai ieško, vargu ar ten jie randa. Mokesčiai priemiesčiuose yra didesni: nuo 100 dol. turto vertės priemiesčiuose mokama $4.802, o Chicagoje $3.616. Už vandenį priemiesčiuose tenka mokėti per metus $80, o Chicagoje vidutiniškai $12. Priemiesčiuose turima didelių sunkumų, gyventojams staiga padidėjus, su mokyklomis, nepatogus susisiekimas su miestu ir t. t.

Meras Kennelly sako, jog Chicagos miestas būsiąs gera vieta gyventi, ir gyventojai nustosią bėgę į priemiesčius.

Skaitykite "N-nas"

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

SHELL BENZINAS

5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533

Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.

Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOŽICA ir V. PAALKSNIS

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

• •

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

• •

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

• •

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINCS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

IŠPARDUODA

1/4 Milijono Dolerių Vertės Baldų, Namams Reikmenų ir Televizijų

35% iki 75% sutaupysit

Direktorių Taryba neseniai laikytame savo susirinkime vienbalsiai nusprendė, kad visi baldai, namams reikmenys ir televizijos turi būti išparduoti dabar, nežiūrint kainų! Mes nusipirkome per daug! MES ATREMONTUOJAME visą namo vidų, 125 pėdas krautuvių priešakio ir sandėlius: 3229-3241-3253-3249-3251 So. Halsted Street.
CASH ARBA IŠMOKĖJIMAIS DYKAI AUTO PASTATYMAS.

GYVENAMOJO BALDAI:

3 gabalų dalimis (sectional) gyv. setas, buvo $110, už	$ 45
2 gabalų dalimis sofa, buvo $239, už	72
2 gabalų Kroehler gyvenamojo setas, buvo $225, dabar	110
2 gabalų Pullman gyvenamojo setas, buvo $300, dabar	175
Simmons Hide-a-bed sofa, nupiginta iki	199
Simmons studio couch, nupigintas iki	39
$59 vertės spyruoklinis matracas už	29
$24 vertės spyruoklinis matracas už	14
Hollywood pilna lova, nupiginta iki	29

MIEGAMOJO SETAI:

$125—3 gab. miegamojo setas už	$ 79
$169—3 gab. miegamojo setas, šviesus, už	99
$250—3 gab. "bleached" dvigubas komodos setas už	159
$269—3 gab. Cordovan dvigubas komodos setas už	189
$600—4 gab. miegamojo riešuto setas, už	275

NAMAMS REIKMENYS:

8 kubiškų pėdų šaldytuvas, nupigintas iki	$129
General Electric 8 kub. pėdų šaldytuvas, buvo $299, dabar	198
Crosley šaldytuvas, buvo $239, dabar	169
Philco šaldytuvas, vertės $384, už	265
General Electric skalbykla, vertės $149 už	79
Thor skalbykla, buvo $159, dabar	89
Thor automatinė skalbykla, reg. vertės $250 už	169
Bendix skalbykla už	159
General Electric automatinė skalbykla, buvo $305, dabar	199
General Electric automatinė skalbykla, buvo $355, dabar	210
General Electric pečius, buvo $199, dabar	100
Universal gazinis pečius, nupigintas iki	99
Modern Maid gazinis pečius, vertės $175 už	89
Hoover dulkių valytuvas, reg. vertės $69, už	39
Hoover specialis valytuvas už	10
Hoover dulkių valytuvas, reg. vertės $99, už	59
Tank type valytuvas, buvo $80, dabar	39

VĖSINTUVAI:

General Electric 10 colių vėsintuvas, buvo $18, dabar	$ 10
10 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $19, dabar	11
12 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $29, dabar	17
16 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $49, dabar	29
12 colių dvigubas langui vėsintuvas, buvo $69, dabar	39
Philco 1/3 tonos air-conditioner, buvo $225, dabar	179
RCA 1/3 tonos air-conditioner, buvo $229, dabar	179

KAURAI:

27x50 kauras, reguliarės vertės $2.00, už	98c
24x36 kauras, reguliarės vertės $4.00, už	1.98
24x48 kauras, reguliarės vertės $5.95, už	2.00
4x6 vilnonis kauras, reg. vertės $39, už	$19
7x12 vilnonis kauras, reg. vertės $100, už	24
Axminster kauras, 9x12, reg. vertės $89, už	49
9-12 vilnų paviršium kauras, už	19

Kainos nukapotos ant naujų 1954 metų nacionaliai žymių televizijos setų: Magnavox, RCA-Victor, Philco, Admiral, Zenith, Dumont, Gen. Electric and Raytheon.

Visiškai nauji, garantuoti, televizijos setai, 17 colių, stalo modelio, mahogany, originaliame dirbtuvės supakavime, reg. $179,	79
21 col. paveikslo, mahogany, stalo modelio, reg. $249, už	98
Originaliame dirbtuvės supakavime. Garantuotos 1 m. pavveikslo tube. 21 col. blonde Hollywood kabinete TV setas, reg. $299, už	149
50 pertaisytų vartotų TV setų už	$19 ir aukš.
17 col. CBS Columbia stalo modelio TV setas, reg. $200, už	119
21 col. RCA-Victor televizijos setas už	159
21 col. Admiral televizijos setas, nupigintas iki	149
21 col. Admiral kombinacinis televizijos setas, vertės $595 už	298
21 col. Philco Console televizijos setas, vertės $229, už	159
21 col. Dumont televizijos setas, vertės $525, už	225
21 col. Zenith console pilno dydžio durimis TV, vertės $469, už	279
Natalie Kalmus silver gray 21 col. TV, radio ir phonografo kombinacija, vertės $600, už	295

DINETTE:

Reguliariai $69 vertės chrome dinette už	$ 39
Reguliariai $89 vertės chrome dinette už	49
Reguliariai $125 vertės chrome dinette už	69
Reg. $249 vertės 7 gab. dining room setas už	139

KĖDĖS:

Paoli arm chair, reg. vertės $29, už	$ 19
TV kėdė, "rubberizid curled hair filled", reg. $39, už	19
Kroehler "high back" kėdė, reg. vertės $99, už	39
Lloyds "high back reclining" kėdė, frieze, buvo $99, dabar	39
Lempos, lėlės, kaurai, "smokers", pagalvės už	pusę kainos
Comforters: "moth proofed" 100% vilnų, 72x84, reg. iki $20, už	6

ALIEJINIAI IR ANGLINIAI ŠILDYTUVAI

$39 vertės gaziniai šildytuvai, 18,000 BTU, po	$19
$59 vertės gaziniai šildytuvai, 30,000 BTU, po	$29
$98 vertės gaziniai šildytuvai, 50,000 BTU, po	$48
$179 vertės gaziniai šildytuvai, 65,000 BTU, po	$88
$165 vertės anglinis šildytuvas, galima kurenti malkomis, su karšto vandens tanka, už	$69
$99 vertės aliejaus šildytuvai, 4 kambarių, po	$38
$125 vertės aliejaus šildytuvai, 4 ar 5 kamb., po	$54
$175 vertės aliejaus šildytuvai, didžiuliai, po	$78
$99 vertės angliniai šildytuvai, po	$38

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

KRAUTUVĖ ATDARA PIRMADIENIAIS IR KETVIRTADIENIAIS VAKARE IKI 9:30. KITOMIS DIENOMIS NUO 9 IKI 6.

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vak. nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

SUSTINGĘ SĄNARIAI

Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

E. & J. CONSTRUCTION CO.
Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.
Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.
Mieste ir priemiesčiuose.
10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEdarcrest 3-2193

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY
Complete assortment of
SMOKED MEATS • FRESH EGGS
Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.
Ideal Meat Market
1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

• ATNAUJINAME
• APMUŠAME
• PATAISOME
Pagal užsakymą padarome rakandus. Kainos tokios, kurias galite mokėti. Atliekame kiekvieną didelį ir mažą darbą. Įkainojimus padarome veltui bet kur ir bet kada.
Aptarnaujame žmones visame mieste ir priemiesčiuose.
Peter Sampson & Co.
2015-17 West Cermak Rd.
FRontier 6-1407

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE
Chimneys Completely Reconstructed and Repaired.
GUTTER DOWNSPOUTS, SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
ROOFING OF ALL TYPE
Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES
BE 7-0706
FRANK J. ROLL

Phone VI 7-0621
WORK GUARANTEED
DEPENDABLE REFRIGERATION CO.
Installation, maintenance contracts, parts and service.
Commercial — Industrial Only
2642 W. 36th Street
24 HOUR SERVICE
Ask for JOHN BECK
BRING AD FOR DISCOUNT

Juozas Švaistas

PETRAS ŠIRVOKAS

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti seniems ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.75. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

—Atsisakydamas paaukoti broliui tremtiniui, patarnausi tėvynės priešui. — Jis nori, kad visi tremtiniai badu išmirtų.

Antrasis "Literatūros" Metraštis

Prieš porą metų Lietuvių Literatūros Draugija išleido pirmą metraščio knygą. Šiandien knygų rinkoje pasirodė antrasis Draugijos metraštis, išoriniu apipavidalinimu žymiai patrauklesnis už pirmąjį. Tai 362 puslapių knyga, kurioje rašo: Vincas Krėvė, Ign. Šlapelis, V. Maciūnas, P. Jonikas, V. Stanka, J. Rauktys, dr. K. Grinius, K. Matusevičius ir V. Meilus. Metraščio straipsniai (juose liečiamų klausimų prasme) labai įvairūs: Leonardo da Vinci, Lietuviškoji "Marseljetė", Mūsų pavardės ir jų atsiradimas, Egzistencializmo šviesa ir tamsa, Pastabos apie Lietuvos augaliją, Apie 1926 metų gruodžio 17-tos perversmą, Lietuvių rašomosios kalbos žodynas ir ištrauka iš Vinco Krėvės antrosios "Dangaus ir žemės sūnų" dalies.

Knygų įvadai paprastai būna ganą neįdomūs bei šabloniški, tačiau antrojo "Literatūros" metraščio įžanga yra aktuali ir deganti, jog norisi kai kurias įvado mintis pacituoti. "Didelė tų skaitytojų (naujųjų ateivių - p.m.) dalis pasiekė Ameriką. Manėme, kad jie taps lietuviškos knygos draugai, kad retėjančios knygų mylėtojų gretos bus išmokslintų žmonių papildytos. Bet gyvenimo tikrovė yra visai kitokia. Amerikoje lietuviškos knygos skaitytoju skaičius ne didėja, bet mažėja". "Tokia būklė susidarė todėl, kad lietuvių tarpe išsikvėpė noras skaityti lietuvišką spausdintą žodį. Kol buvo mokykloje, ir mokytojas versdavo skaityti, tai skaitydavo: kol gyveno stovyklose ir buvo nepaprastai nuobodu, taip pat skaitydavo. Bet nukėlus dangtį ir atidarius duris į platų pasaulį, noras skaityti dingo. Jo vieton atsirado kiti norai, už pirmąjį stipresni. Skaitytojas, nusipirkęs šias knygas, yra ta reta balta paukštė, kurių eilės vis mažėja. Prie jų reikia priskirti ir leidėjus". Pacituotieji sakiniai — ne iš piršto išlaužti ir užrašyti ne iš pasenusios "Weltschmerz" manieros. Jie dar kartą akivaizdžiai parodo koks neišmatuojamas tarpas yra tarp grubios tikrovės ir pseudo - patriotinio patoso. Šiais metais švenčiame 50-ties metų laisvo lietuviško žodžio sukaktį; jai paminėti rengiame minėjimus, akademijas ir kitokias iškilmingas sueigas, bet šioji reikšminga sukaktis, su nežymia paklaida, tėra tik gera proga garsiems mūsų visuomenės veikėjams pademonstruoti savo retorinius gabumus. Lietuviško spausdinto žodžio likimas yra kritiškoje padėtyje ir jokiais, net pačių šlovingiausių oratorių, nusaldinimais šios liūdnos padėties nepataisysim.

Kažkas yra pasakęs, jog tikrasis talentas neapsiriboja tik viena sritimi: jis yra, daugiau ar mažiau, šakotas. Ilgai neieškant pavyzdžiu, galime prisiminti mūsų čiurlionį, nors jo laimėjimai plastinio meno lauke yra daug svarbesni už jo pastangas muzikoje. Klasiškas šakoto talento (tiksliau geniališkumo) pavyzdys yra ir Renesanso dievaitis Leonardo da Vinci (1452-1519). Apie jo gyvenimą ir plačiašakę kūrybą "Literatūros" metraštis spausdina gana išsamų Ign. Šlapelio straipsnį.

"Kas niekina matematikos tikrumą, tas minta suirute, ir niekada nenutildys sofistiškų mokslų, kurie amžinai kelia triukšmą", sako Leonardo da Vinci. Šiandien vertėtų suabejoti jo žodžių absoliutumu, bet jie, geriau negu kas kita, charakterizuoja jo kūrybą, pasižyminčią matematiniu tikslumu. Tačiau mums įdomesnės yra straipsnio vietos, liečiančios Leonardo da Vinci santykį su to laiko visuomene, ir toje prasmėje tektų pakartoti banalų sakinį, kad istorija kartojasi, kad kiekvienas didelis menininkas, anksčiau ar vėliau, palieka vienas. Vienatvės bei vienišumo patirtis nebuvo svetima vienam Leonardo da Vinci, jos buvo paliesti Edgar Poe, Verlain, Beethoven, Gauguin ir daugybė kitų. Vienišumo momente ir glūdi menininko tragizmas ir didybė.

Lietuviškąją Marseljetę — Antano Baranausko "Nu, Lietuva, nu, Dauguva" nagrinėja Vincas Maciūnas. Iš visos Baranausko poezijos, be abejo, populiariausias yra "Anykščių šilelis". Šia proga pastebėtina, kad Baranauskas iš kitų savo amžininkų skiriasi sugebėjimu savo kūrybą išlaviruoti tarp kovos ir grynos poezijos polių. Cikle "Kelionė Peterburkan" randame tokių, niekada nesenstančių posmų:

Ne taip skamba akmenėliai
Patkavom daužyti,
Kaip vaitoja mūsų broliai
Šiaurėn nuvaryti.

Ne taip staugia platus plen-
[tas,
Gniaužtas diližonais,
Kaip vaitoja mūsų žemė
Po svetimais ponais.

"Literatūros" metraštyje taip pat bandoma aptarti ir egzistencializmo filosofiją. Aptarimo autorius Vladas Stanka plačiau sustoja ties kai kuriais Kierkegaardo, Heideggerio ir Jasperso filosofijų pradais.

Nemažesnio dėmesio yra verti ir kiti "Literatūros" metraščio straipsniai. Kadangi jie yra grynai specifinio pobūdžio apie juos galėtų išsitarti tiktai atitinkamų sričių žinovai.

Bendras "Literatūros" metraščio įspūdis yra malonus, tik trečioje metraščio knygoje norėtųsi rasti daugiau grožinės kūrybos. — *A. Aviža*

Tautos šventės minėjimas

Tautos šventė Chicagoje šiemet bus minima šį sekmadienį, rugsėjo 12 d.

10 val. rytą šv. Kryžiaus par. bažnyčioje bus pamaldos, giedant Dainavos ansambliui. 2 v. popiet Lietuvių Auditorijoje įvyks iškilmingas aktas, kurio metu kalbės mokyt. V. Liulevičius, Pasaulio Lietuvių Archyvo direktorius. Meninę programos dalį atliks sol. Monika Kripkauskienė, smuik. A. Paukštys ir prof. Vl. Jakubėnas.

Kiekvieno lietuvio tautinė pareiga dalyvauti šiame Tautos šventės minėjime. Minėjimą rengia LB Chicagos Apygarda.

Valdyba

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Komunistų tuščiažodžiavimas

Pavergtosios Lietuvos ūkio griovėjai rugpiūčio 6 d. "Tiesoje" paskelbė vadinamojo valstybinio plano per šių metų pirmąjį pusmetį įvykdymą. Duomenys rodo, kad daugelyje ūkio šakų planas nebuvo įvykdytas. Svarbiausių gėrybių esąs trūkumas Lietuvoje ir toliau nepašalintas, — kraštas net duonos trūksta.

Dienraštis "Tiesa" nesidrovi girtis, kad Lietuva šiais metais gavusi didelę paramą mašinomis, įrankiais, žaliavomis iš Rusijos federacijos. Tiems pagyrūnams pravartu priminti, kad šiais metais jie daugiau iš Lietuvos išveža mašinų, įrankių, negu į ją buvo atvežę per kelerius pastaruosius metus. Šimtai sunkvežimių ir žemės ūkio mašinų yra išsiųsta į tolimas Rusijos sritis. Lietuva neteko taip reikalingų mašinų ir įrankių, o šimtai specialistų ištremti vergauti nepasotinamam slibinui.

Komunistai netiesą skelbia, kad krašto aukštosios mokslo įstaigos ir technikumai bei vidurinės mokyklos paruošia gerus specialistus. Tas pats komunistinis dienraštis ne kartą nurodė, kad *mokyklose specialistų paruošimas yra tiesiog apverktinas.* Laikraštyje buvo minėta, jog įmonės mašinos stovi, nes nauji vadinamieji "specialistai" tinkamai neparuošti su jomis dirbti.

Komunistų dienraštis netrukus pradeda aimanuoti, kad daugelis ūkio sričių atsidūrė tiesiog beviltiškoje padėtyje. Dienraštis nurodo, kad respublikos statybos negavo pagal planą numatyto kiekio plytų, čerpių ir cemento. *Lietuvoje ir šiandien trūksta kirvių, įvairių rūšių indų, baldų, dviračių ir net linų pluošto,* kurio nepriklausomoje Lietuvoje dideli kiekiai buvo išvežami į užsienį. Savaime aišku, kad Lietuvoje visada truks minėtų ir kitų gėrybių, iki rusai bus išguiti iš krašto. Lietuvos cementas, plytos ir čerpės išvežamos į tolimas Rusijos sritis, pavyzdžiui, Volgos, Stalingrado jėgainių statybai. Jiems neskauda galvą, kad lietuviai gyvena be pastogės ir negali tinkamai savo ūkio tvarkyti.

Toliau komunistinis dienraštis sielojasi, kad visa eilė įmonių tedirba protarpiais. "Raudonoji žvaigždė", "Silva", "Kauno Audiniai" ir kitos įmonės pradėjo veikti tik į mėnesio pabaigą, nes anksčiau jos nebuvo aprūpintos žaliavomis. Žaliavų tiekimo sutrikimas aiškiai įrodo, kad Sovietuose komunistai negali įvykdyti jų pačių nustatyto plano.

Dienraštis verkšlena, jog pramonės įmonių gamyba esanti nenaši, o gaminiai blogi. Visa tai jau iš seno yra žinoma. Nuolatiniai komunistų skundai yra visiems įkyrėję iki gyvo kaulo. Komunistai iki šio meto nepadarė būtiniausio sprendimo — panaikinti savo partiją, nelaukiant, iki ateis atsiteisimo valanda. O atsiteisimas bus įvykdytas pačių kolchozininkų ir darbininkų rankomis, nes jų milijonai yra pasmerkti vergijai, iš kurios tegalės išsilaisvinti tik sunaikinus komunizmą.

Dienrašty rašoma, kad valstybinis planas yra įstatymas, kuris besąlygiškai turi būti vykdomas visose srityse. Valstybinis planas nėra joks įstatymas, nes jo patys komunistai nesugeba vykdyti. Jis yra kolchozininkų ir darbininkų išnaudojimo priemonė, kai komunisų partija, lyg koks šimtakojis, čiulpia vergų prakaitą. Didysis rusų komunistų partijos išnaudojimas dings tik sunaikinus išnaudotoją ir nušlavus valstybinį planą, kaip išnaudojimo priemonę. — *P.*

Pirkite JAV taupymo bonus.

Mirė McCormick

Mirė Chauncey McCormick, sulaukęs 69 m. amžiaus. Jis buvo žinomosios mašinų kompanijos International Harvester Co. direktorius, taip pat reiškęsis įvairiose kultūrinėse ir šalpos organizacijose. Politikoje buvo konservatorius, įėjo ir į neseniai įsteigtos izoliacionistinės grupės For America valdybą.

Neskaitęs "Naujienų —liūdėsi visa diena.

Jūsų knygų lentyna be Vinco Krėvės nėra pilna! Dabar yra geriausia proga tą lentyną papildyti Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos leidiniu Vincas Krėvė-Mickevičius. Jame Krėvės kūrybą vertina: V. Mykolaitis - Putinas, V. Maciūnas, A. Sennas ir kt. Šioje knygoje taip pat rasite intriguojančią "Pagundą", kurioje V. Krėvė vaizduoja savo kelionę Maskvon. Leidinio keina tik $2.00. Knygą užsisakykite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja **moderni vaistinė,** kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

NEW *completely automatic* **Maytag Clothes Dryer**

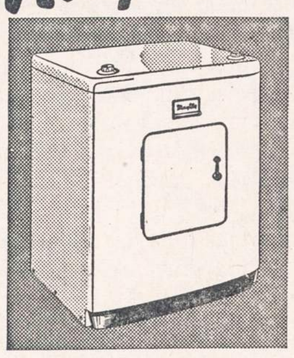

Waterfilm action eliminates lint, moisture and venting problems

- A thin film of water removes lint, moisture.
- No lint trap to clean.
- No outside venting.
- No dampness in room.
- Self-cleaning.
- Variable heat, time dials for any fabric.
- Double insulation keeps heat inside.
- Porcelain-finished drum resists rust.
- Safety door stops action when opened.

Ends drying drudgery and weather worries

The amazing new Maytag Electric Dryer gives you soft, fluffy, sweet-smelling clothes at the touch of a dial.

Saves hours of backbreaking work—No heavy, wet loads to lug. No walking, stooping, lifting, stretching. No re-washing.

Makes fewer clothes last longer—No sun fading or wind-whipping, less wear than line-drying. Wash any time—you need fewer clothes.

Completely automatic—Just load, dial time and heat, lift out damp-dry or fluff-dry. See this work-saving, time-saving, money-saving Maytag Dryer.

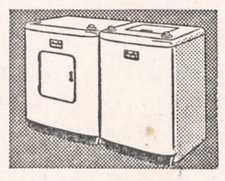

The MAYTAG AUTOMATIC WASHER with gentle Gyrafoam Action
Washes, rinses, spins, stops automatically. Safety lid stops action when opened. Needs no bolting down. Flexible time and heat controls.

EASY TERMS • Come in today

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Congratulations
to the
MARIAN FATHERS
and all our
Catholic Friends and Patrons

30th WARD REGULAR DEMOCRATIC ORGANIZATION

JOHN S. CLARK
Assessor

FRANK L. McPARTLIN
Committeeman

DANIEL J. RONAN
Alderman

Sincere Greetings to the
MARIAN FATHERS
and all my
CATHOLIC FRIENDS

MICHAEL VINOVICH
CHIEF OF POLLICE

EAST CHICAGO,
INDIANA

Congratulations to the
MARIAN FATHERS
and all nationality groups
that prayed to Mary
at Soldier Field.
Our sympathy to those who
were injured or fainted.
RICHARD LOCKWOOD
RALPH MONACO, Mgr.
5554 No. Broadway
UP 8-2696

Sincere Greetings to the
MARIAN FATHERS
and all my
CATHOLIC FRIENDS

JOHN FOLEY
CHIEF OF POLICE

Police Headquarters
GARY, INDIANA

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryių išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

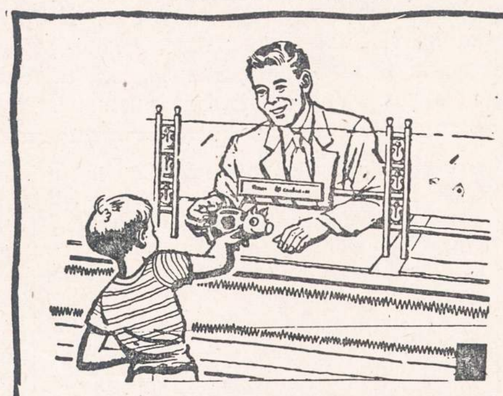

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

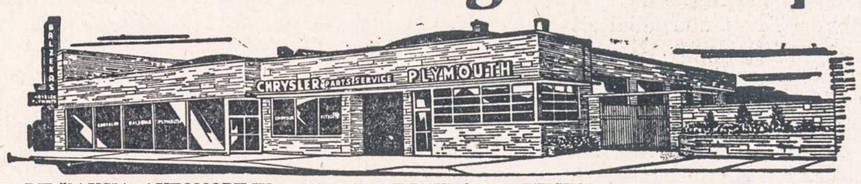

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI.
GERAS PATARNAVIMAS • LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00
300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

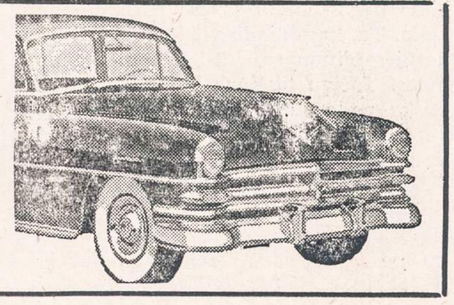

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Doleriai ir Rubliai

Bet kurioje Vakarų Europos šaly amerikietis jaučiasi lyg koks milijonierius. Dažnai su juo ir apsieinama lyg jis būtų milijonierius. O tai dėl to, kad jo doleriai yra labai vertinami ir visur gaudomi. Vadinasi, už atvežtus dolerius amerikietis Vakarų Europos kraštuose gali įsigyti visokių gėrybių bei pirmos rūšies patarnavimo.

Visai kitaip yra sovietų Rusijoje, kur doleris be jokių ceremonijų nuvertinamas, nupiginamas. Tatai patiria kiekvienas turistas, kuriam tenka sovietų Rusiją lankyti. Patyrė tatai ir Clifton Daniel, naujasis The New York Times korespondentas. Kai iš Berlyno į Maskvą einantis traukinys sustojo Bresto mieste Baltgudijoje, tai Daniel nuėjo į banką ir iškeitė į rublius dešimt dolerių, tikėdamas, kad pakaks tų pinigų vienai dienai maistui ir gėrimui. Pasirodė, kad vien tik patarnautojui inturisto agentas patarė duoti arbatpinigiais tiek rublių, kiek jis gavo už $7.50! Pasirodė taip pat, kad alaus butelis amerikiečiui atseina $1.50.

Ir išvengti tų aukštų kainų amerikietis negali, nes jis yra priverstas keisti dolerius į rublius. Pagal valdžios patvarkymą už vieną dolerį mokama tik keturi rubliai. Tuo tarpu rublio vertė yra kur kas žemesnė: juodojoje rinkoje už dolerį mokama 20 ir daugiau rublių.

Mažėja Farmerių Skaičius

Per vienerius tik metus, būtent nuo 1953 m. pavasario iki šių metų pavasario, JAV farmerių skaičius žymiai sumažėjo. Cenzo biuras skelbia, jog dabar farmų gyventojų skaičius siekia tik 21,890,000, tuo tarpu pernai pavasarį farmose gyveno 22,640,000 žmonių.

Per pastaruosius ketverius metus JAV gyventojų prieauglis buvo 10,500,000. Šių metų balandžio mėnesį iš viso Amerika turėjo 161,750,000 gyventojų. Per tuos ketverius metus farmų gyventojų skaičius sumažėjo 3,250,000 (1950 m. balandžio mėnesį farmose gyveno 25,058,000 žmonių, o šių metų balandžio mėnesį, kaip jau buvo minėta, tik 21,890,000).

Kitais žodžiais sakant, prieš ketverius metus farmose gyveno 16,6% visų krašto gyventojų, o šių metų balandžio mėnesį tas nuošimtis nukrito iki 13,5.

Ir nežiūrint to, kad farmerių skaičius Amerikoje mažėja, bet žemės ūkio produktų ne tik pakanka vis didėjančiam krašto gyventojų skaičiui, bet metai iš metų yra sudaromos ir didelės tų produktų atsargos. Valdžiai nuolat yra nemažai galvosūkio, kas daryti su milijonais svarų sviesto, kiaušinių bei kitais maisto produktais, kurie yra sukrauti sandėliuose.

Aišku, kad Amerikos farmerių skaičiaus mažėjimas yra susijęs su technologiniais žemės ūkio pagerinimais. Farmose vis daugiau ir daugiau yra naudojamos įvairios darbo taupymo mašinos, kurios pavaduoja gyvąją jėgą, atseit, žemės ūkio darbininkus. Tuo būdu juo žemės ūkis darosi labiau mechanizuotas, tuo mažiau bereikia darbininkų. Štai kodėl ir mažėja farmerių skaičius.

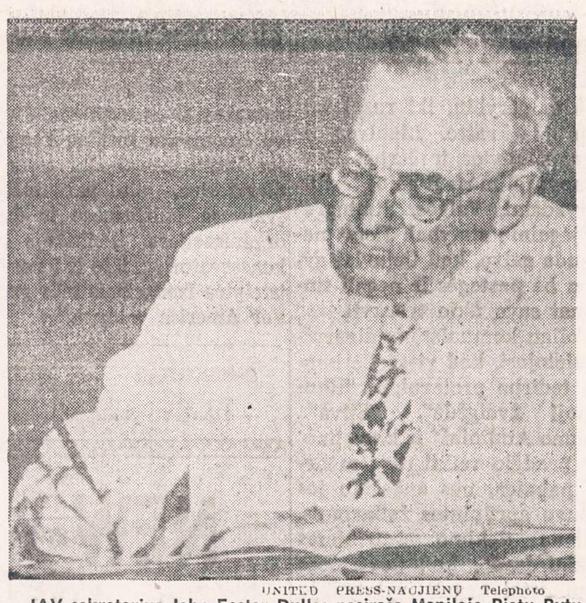

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

JAV sekretorius John Foster Dulles pasirašo Maniloje Pietų Rytų Azijos Gynybos Paktą. Paktas, kurį pasirašė 8 tautos, sudarytas apsisaugoti nuo komunistų agresijos.

Nedėkingas Svečias

Sovietų vadai labai šauniai pasitiko, pavaišino ir išlydėjo Anglijos darbo partijos vadą Clement Attlee bei kitus septynis darbiečius. Jiems buvo surengtas bankietas, į kurį teikėsi atvykti net patys stambieji sovietų vadai. Žodžiu, buvo daroma viskas, kad mielieji svečiai iš Anglijos jaustųsi kaip namie.

Po tokių šaunių sutiktuvių, priimtuvių ir išleistuvių sovietų vadai tikėjosi bent vieno dalyko: būtent, kad svečiai bus pakankamai santūrūs ir susilaikys nuo kritikos.

Apsiriko. Apsiriko bent Clement Attlee atveju. Pastarasis nesutiko, taip sakant, užsidėti ružavus akinius ir viską toje patraukliojе šviesoje matyti. Štai jis savo kelionės įspūdžiuose pažymi, jog sovietų Rusijoje reiškiasi didelis arogantiškumas. Skelbiama, jog, kas tik vertinga ir naudinga, yra rusų išrasta; skelbiama, kad rusai visur ir visame pirmauja.

Kinijos komunistai tuo atžvilgiu esą daug kuklesni. Jie atvirai prisipažįsta, jog Kinija yra toli atsilikusi nuo Vakarų.

Attlee kritiškos pastabos (nors ir gana švelnios) sovietų Rusijos atžvilgiu susilaukė aštriausios replikos. Darbo partijos vadui primenamas nedėkingumas: vos jis spėjęs kaipo svečias Rusijos ribas apleisti ir štai jau nepalankiai kalbąs apie sovietus. Toliau, daugiau. Attlee išvadinamas JAV ir Anglijos reakcionierių įrankiu.

Jei Attlee tikėjosi, jog su sovietų Rusijos valdovais galima susipraši, tai dabar jis turės tuo atžvilgiu pakeisti savo nuomonę.

K. DUBYSA

"NENUGALIMOJI ARMIJA"

Prieš 15 metų (1939.9.1) Hitlerio karinės jėgos užpuolė Lenkiją. Toji diena įžiebė antrojo pasaulinio karo gaisrą. Šią sukaktį paminėjo visas pasaulis. Vieni tam reikalui skyrė daugiau dėmesio, kiti mažiau. Kaip praneša žinių agentūros, šią sukaktį pompastiškai paminėjo Sovietų Rusijos komunistai. Kaip ir reikia tikėtis iš komunistų, tai Antrojo pasaulinio karo nugalėtojais, visos jo naštos nešėjais, Hitlerio armijų sutriuškintojais, Japonų militarinės jėgos sunaikintojais ir pasauliui taikos iškovotojais buvo raudonoji armija. Kiti kraštai, pasak komunistų, arba mažai prie to prisidėjo, arba tik "susirinko" raudonosios armijos išblaškytas priešo jėgų liekanas.

"Angelai sargai"

Jeigu šiandien nebūtų raudonoji armija "nenugalima", jeigu prieš jos galingumą nedrebėtų "pasauliniai imperialistai", pasaulis būtų kapitalistų visas užvaldytas ir žmonės išnaudojami. Šį darbą atlieka, juos saugoja, juos pasiruošusi kas minutę ginti ir apginti — raudonoji armija. Dėl to, esą, reikia raudonoji armija vis stiprinti, ginkluoti ir visko atsižadėti, kad kapitalistai nepasidarytų galingesni už raudonąją armiją.

Sena pasaka, bet ji kasdien, kas metai sakoma Sovietų pavergtam žmogui. Į pasaką kasmetai įpinama vis daugiau melo, vis daugiau netiesos, kuri sutapdinama su didžiausia garbe, paskirta raudonajai armijai. Užmirštama tik pridėti, kad "raudonieji angelai sargai" kas minutę yra pasiruošę pavergti laisvąjį pasaulį, jei jie nebijotų patys savęs ir nežinotų savo likimo, kad laisvasis pasaulis turi jėgų ir priemonių nuo "nenugalimosios armijos" apsiginti.

Propaganda ir tikrovė

Sovietų armijos laikraštis "Raudonoji Žvaigždė" tai sukakčiai paminėti paskyrė visą numerį. Ir kokių ten nėra pasigyrimų, kokių didvyriškų pasiaukojimų yra parodžius raudonoji armija, kol Hitlerio žudikus nugalėjo. Straipsnyje "Nenugalimoji armija" kalbama, kad kiti sąjungininkai, nors kariavo su Hitleriu ir Musoliniu, bet kariavo ne taip, kaip reikėjo. Sudarė antrąjį frontą tik dėl to, kad pabijojo, jog vokiečiai gali nugalėti raudonąją armiją, o tada, esą, būtų atėjusios jiems patiems sunkios dienos ir visi vakariečiai būtų buvę Hitlerio lengvai sumušti. Raudonoji armija ne tik sunaikino Hitlerio armijas, bet išgelbėjo ir vakariečius (suprask: Anglus, Amerikiečius, Prancūzus) nuo sunaikinimo. Vakariečių įnašas į antrojo pasaulinio karo laimėjimo naštą, esą, toks mažas, kad nėra prasmės ir reikalo jo minėti. Antrąjį karą laimėjo raudonoji armija savo pasiryžimu ir nenugalimos jėgos dvasia, — taip mandriai išvedžioja vienas iš komunistų generolų, spėjama, Bulganinas.

Pasigendama vieno — kas yra labai būdinga — nepaminėjimas niekur "genialiojo" maršalo Stalino, kuris armijai vadovavo. Kol gyvas buvo, visi nuopelnai ir garbė jam būdavo priskiriami. Gi dabar to ji garbė kažin kur dingo ir raudonoji armija karą laimėjo be vyriausiojo vado.

Keista! Paslėptas melas viešai parodomas. Tur būt, ir cenzoriams apsisuko galvą, kad jie tokias "baisias" melo žinias "nepastebėjo", visą pagyrų puodą sutepliojo, raudonąją "nenugalimąją" armiją pastatė į pajuokos padėtį. Kad tas tinka propagandai — suprantama, kad tuo norima komunizmo vergui parodyti komunistų kariuomenės tvirtumas — taip pat. Nesuprantama, kam nepaminėta raudonosios armijos "nenugalimumas", kol nebuvo suteikta Amerikos pagalba: ginklais, maistu, rūbais, šaudmenimis, susisiekimo priemonėmis, laivais ir t.t.

Istorijos klastojimas

Istorijos mokslas yra nelengvas. Ir senesniais laikais buvo (tuo neabejojama) daromi ir užrašomi faktai, kurie tikrąją istorinę tikrovę nušviesdavo vienašališkai. Su kiekvienu istoriniu faktu reikia būti labai atsargiam ir nepasitenkinti vieno šaltinio medžiaga, bet faktų ieškoti, juos derinti iš kelių ir keliolikos šaltinių. Antrojo pasaulinio karo laimėjimas yra istorinis faktas. Kare dalyvavusios valstybės liks amžiams istorijai žinomos. Tačiau pasiskaičius komunistinius šaltinius, atrodo, kad šio labai svarbaus istorinio atsitikimo, pergalės ir priešo nugalėjimas buvo tik pasiektas raudonosios armijos dėka ir galingumu. Teisingumas reikalauja priskirti prie šios kovos laimėjimo atitinkamą dalį ir raudoniesiems, bet ne tokius, kokius jie patys išsigalvoja, spaudoje skelbia, per radiją ir kitais žinių kanalais melagingai perduoda. Jeigu ne Amerikos parama medžiagomis ir atviras įsikišimas į Antrąjį pasaulinį karą, tarkime atvirai, pergalė būtų buvusi vokiečių pusėje. Lemiamą vaidmenį suvaidino ir pergalės laimę nukreipė sąjungininkams tik Amerikos galybė ir technikos pranašumas. Jei sausumos kariuomenė mažiau Europoje dominavo, tai jos jūrų ir oro laivynas suvaidino tą vaidmenį, kuris kitų padedamas nulėmė pergalę. Dar tebėra milijonai gyvųjų liudininkų, kurie matė raudonosios armijos galingumą karo pradžioje. Tiek pat yra liudininkų, kurie stebėjo jos galingumą po Amerikos pagelbos suteikimo. Laikas laisvėje gyvenančiam žmogui susidaryti teisingus istorijoje buvusius faktus, juos sulyginti su komunistų oficialių įstaigų pateiktais, atrinkti tiesą turinčius, ir po to jau vertinti ir daryti savo išvadas. Melas, nors jis būtų paslėptas po visokių "autoritetų" kauke, negalės liktį amžiams paslėptas. Kaip adatos maiše nepaslėpsi, taip ir melo faktais istorijos neiškraipysi. Kiekvienas istorikas, kuris nori rašti istorinę tiesą, nesitenkina vienų žinių šaltiniu. Jis renka žinias iš įvairiausių šaltinių, juos lygina, derina ir atrenka tai, kas yra tiesa, atmeta tai, kas melas, pasigyrimas, faktų iškraipymas ir suklastojimas. Komunistai gali būti tikri, kad laisvasis pasaulis žino jų melą, istorinių faktų klastojimą. Jų surašyta "garbinga" istorija bus tiek vertinama ir turės tiek istorinės vertės ir reikšmės, kiek joje bus rasta nesuklastotų istorinių faktų. Visa kita liks šlamštas ir turės istorinę vietą sąšlavyne.

K. ZADLAUSKAS

NAKTIS BE TAVĘS

Nijole,

Nuo to vakaro, kai Tu savo lengva rankute buvai pakėlusi taurę drauge su manim išgerti, jau daug laiko prabėgo. Juk Tu pati tada atrodei, lyg sklidina taurė vyno. Ji buvo prisiartinusi prie Tavo degančių lūpučių, ir didelės mėlynos akys blykstelėjo, tarsi žvalgydamosios kokio grobio.

— Pantera! — pagalvojau. — Ir pajutau Tave savo auka.

— Gerk, Ni, kiek gali daugiau su manim.

Prašiau Tavęs, lyg gindamasis Tavo žvilgsnių, nenorėdamas su jais surišti savo likimo. Tu nei dabar, nei niekuomet neįsivaizduosi, kaip aš tąda troškau, kad Tu gertum. Tu suabejojai, ir pirsteliai smeigdamiesi į taurę nusileido ant stalo.

— Apgaulė tavyje, kaip ir taurėje, slepiasi ir nežaisk su ugnimi!..

Supratau, kad tai buvo toks švelnus, lyg vėjelis dvelkiantis pro atdarus langus, pirmosios ir paskutiniosios Tavo tikros meilės pajautimas. Permačiau Tavo trapumą, kad Tu gali nueiti savęs apsigaudinėjimų keliu. Tu, kaip madų vitrina, kada tik panorėjęs būtum susekusi paskui mano pinigus. Tačiau tikėjaus kai ką daugiau iš Tavęs padaryti. Turėdamas neatidėliojamų aukštesnių tikslų tuokart galėjau būti tik abejingas stebėtojas. Tuo ir pražūdžiau Tave. Be to, mano neveiksmingumas išplaukė ir iš skeptiškų pažiūrų į moteris: silpnas tas vyras, kuris dėl moters atsisako aukštesnių savo siekimų. Atsisakyk savo silpnybių, kurios mudu žemintų ir sugrįžk, jei kada dar galėsi. Gyvenant toli nuo Tavęs žaizda plėtėsi ir šiandien neužgijusi: galėtumei ją nors sumažinti. Tu užsidarei savyje ir artistiškomis aistromis gyveni.

— Na, ar nekryžavoja Tave perkūnai ir audros?

Nerasi sau juose laimės, kaip ir apgaulingame savo grožyje, kuris apniaukė Tavo kilnią sielą. Apie tai, kaip ir bendrai apie žmones, sakysi, negalima taip paviršutiniškai spręsti. Žinoma, kad ne! Laikas ir aplinkuma jau išsprendė. Niekas nenori žinoti, kaip Tu gyveni su V. ir kitais: aš tik stebiuos, kodėl Tu savo tokia elgsena didžiuojiesi? Tačiau, ir ne tas svarbu. Gaila, kad tokia, nors ir šėtono kūryba, kaip kad Tu esi, yra valkiojama nešvarios sąžinės ir valios.

Kaltinai, kad nemėgstu linksmų pobūvių ir draugystės. Tai tiesa, kad jų tuštuma ir tartiufiški veidai man taip įgriso, kad nebepakenčiu juose sukiotis, nors ir su Tavim. Žinau, ką Tu atsakysi:

— Skraidyk sau su arais, o mane palik savuose kryžkeliuose šėlti... Ir šėlk: Tau kelių nenurodinėsiu. Su varnomis sliekų irgi nerankiosiu. Rašau Tau ne Tave smerkdamas ar teisindamas, bet tik Kūrėją ir save kaltindamas. Šitaip elgdamasis gydau savąją žaizdą, kurios priežastimi Tu buvai ir esi. Jei tai būtų galima, išplėščiau ją ir išmesčiau kaip ir Tave, į šukšlių dėžę.

— Niekas Tau nedraudžia savais receptais save gydyti, bet palik mane ramybėje — atsakysi. Ir paliksiu. Turėk bent truputėlį kantrybės ir paaukok laiko, kol Tavimi nusikratysiu, pasveiksiu. Juk ligoniams daug kas atleistina, ar ne tiesa?

— Susirask kitą slaugę ir jai rašyk, nors ir apie mane galvotum. — Kokia Tu, Ni, keista. Mirti gali kiekvienas tik už save ir tik kvailas ir bailus nusikaltėlis įvylioja kitus. Argi Tu norėtum ir to iš manęs? Aš trokštu dar gyventi, pradėti jį iš naujo, pagal Kūrėjo valią; nors tokia Jo valia ir netikiu, kaip ir Tavo bendru pamišimu paskutiniojo karo audroje. Dėl Jo keistų bandymų praradome Tėvynę, save ir likome pasauly pastumdėliais. Jei taip Jis ar velnias viską sugrąžintų, ko esame netekę, argi neatiduotume už akimirksnį ne tik savo sielos, bet ir jaunystės?..

Ni,

Šiandien laikas slenka laipiojant po kalnus. Jų atlaužos, mano žingsnių pajudintos, nurieda sukeldamos triukšmą. Ir sudreba, lyg iškilminga muzika, kalnai, prisisunkę meilės ir didingumo. Atsisėdu ant vienos aštrios briaunos, išsiimu blanknotą, užsirūkau ir noriu Tau parašyti keletą žodžių. Taip pat aštrių, kaip uolų keteros ir šaltų, kaip aplėdėjusios ir saulės apšviestos jų viršūnės. Debesys iš po kojų kyla virš galvos ir susilieja su spindulių žaismu. Ant auksinės plunksnos sužiba, lyg rasos lašas, rašalas, kurio užburtas neatskiriu: ašara ar kraujas?..

O taip norėčiau, kad jis nutekėtų su burblenančiais kalnų upeliais ir susitvenktų ten, kur Tu esi visa galinga jūra. Juk Tu sakei, kad Tau patinka bangos, audra ir viskas, kas yra nepaprasto. Jei Tave kada nors susitikčiau, Tu nusikvatotum:

— Savotiškas Tu, Virgilijau, žmogus: viename spindinčiame laše matai visą vandenyną, audras ir jėgą...

Tokie jau mano polėkiai, paveldėti iš motinos, kaip ir Tavo kraštutinumai. Tačiau nemėgstu tuščių svajonių, kuriomis Tu gyveni, kada dangumi skrieja įvairios gėrybės ir laimingas tik tiek, kiek iš jo prisigrobi. Nesu plėšrusis aras, ir Tu ne paukštė, kad rasčiau pasitenkinimą Tavo kūnu ir krauju. Kalnuose dvelkia kitoki vėjai ir saulė labiau degina, nors ir nejunti tos šilimos, kurios kailis reikalauja. Čia daug kas kitaip, negu Jūsų žemumoje. Todėl ir laimingas jaučiuos, nenusileisdamas ten. Vistiek Tu išvengsi ir nesusitiksi manęs, trokšdama dūkti su kurmiais. Man visai neįdomu, kas tie kurmiai ir, pagaliau, kas Tu. Tave aš prakeikiau besiilgėdamas. Vargiai bepražydėtum kalnuose, praradusi save vėšliame žemumų juodžemyjeee. Man baugu, kad į tas žemumas sutemos anksčiau atslenka ir Tu, jų išsigandusi, neatšliaužtum šmėkla į kalnus ir vėl nesudrumstum man dienos šviesos. Jos nelaukiamos atslinks ir be Tavęs naktimi... Likimas juk taip lemia, kad dažno žmogaus gyvenimas praslenka, tarsi viena sunki ilga naktis. Todėl ir rašau Tau, kad pasiliktum ten iki prisisotinsi: išgersi taurę iki dugno ir gal apsvaigusi suprasi ir pajusi lašelyje jūrą ir joje burbuliuojančių jėgų pusiausvirą...

Pilna kančių naktis ir vėl pracis be Tėvynės, be Tavęs. Šiurpuliai aižys kūną, šv. Jono vabalėliai nušvies sutemas, o peteliškės trokš sudegti mano akyse, kuriose atsispindi įvairios vizijos ir ausys kursta nuo sielos muzikos: o ateik Mylimoji kalnų glūdumoje!.. Lauksiu, kol sušals ant plunksnos paskutinis lašelis ir nepadėsiu taško po sustingusiu žodžiu. Tavo laikinam smalsumui patenkinti užteks. Skaitysi draugams ir tuščiai girsies:

— Žiūrėk: jis gražiai rašo. Kokia jo "širdis paslaptis, kaip giružė tamsi". Jo sielos šešėlyje, laiške, atsispindi: ir kalnai, ir audra, ir švelni muzika ir neišpasakyta kančia: gilesnė už visus žemės ir erdvės ir laiko baisumus. Ir visa tai tik dėl manęs. Kokia aš žiauri: atstumti taip kenčiantį žmogų, ir jauną, ir stiprų ir gerą!..

— Ne, Ni, — išsiveržia mano neapykantos balsas Tau. Tu tik nori įsivaizduoti, kad Tu pranašesnė už visa tai, bet Tu niekuomet to tikrai neišgyvensi ir nesuprasi. Galvelė Tavo persiaura, o širdis tokia mažutė ir ji virpa smulkiais raumenų trukčiojimais. Sunku man be Tavęs gal ir dėl to, kad šėtonas Tave apdovanojo tokiu grožiu, kuriuo aš, kaip kūdikis, norėčiau džiaugtis, kaip ir visai kitu pasaulu, kuris Tau šaltas ir svetimas.

Gera tiems žmonėms gyventi, kurie gali nieko nejausti, negalvoti, bet aš, kol gyvenu, negaliu išsilaisvinti iš šių įtakų. Be pigu Tau: naudojiesi, kaip bitelė, savo laiko žiedų nektaru ir laiminga jauties! Viskas, kuo dabar mes gyvename, yra niekas laiko begalybėje. Vienok, išnykimas, kaip ir būtis, lygiai skausmingas...

Liūdna. Tai tik todėl, kad naktis artinasi ir Tau, ir žemei, ir pas mane, į kalnus, ateis. O ir čia kol kas, kol nesuakmenėsiu, lašelyje atsispindės žvaigždelė, dainuos ir švilpaus vėjai ir akmenys. Liūdės ir džiaugsis mano siela: jausiu blogį ir gėrį — neapykantą ir meilę!..

Naktis mane pabučiuos ir be tavęs, Ni...

Virgilijus

1946 m. birželio 24 d., Erfurter Hütte, Tirol

PO DEKADOS

(6) Ordinais snigo, garbės vardais lijo — pigiomis blėtelėmis Maskva atsidėkojo. Suteiktieji žymeniai — nedidelės vertės. Jie pirmoje eilėje politiniai "perkūnsargiai" — apdovanotieji turės politinės ramybės! (R. Juknevičius visasąjunginio ordino negavo — vadinasi, dar gali maskvinis žaibas trenkti! Gavo respublikinį "nusipelniusio meno veikėjo vardą" — vadinasi, nužengė per pirmą laiptą kelyje į bolševikinį parnasą!) Dalis apdovanotųjų, sunkiai nuslėpdami sarmatą, kalbėjo per radiją. Juk šie ordinai prilygsta savo laiku vokiškų generalinių komisarų dalintiems "žymenims". Maskva suteikė trims meno darbuotojams aukščiausią "SSSR liaudies artisto garbės vardą", be to, dar 270 kitų blėtelių. Sąrašas pradėta čekistu Guzevičiumi. Išdalinta: 11 Lenino ordinų, 52 Darbo Raudonosios Vėliavos ir 42 Garbės ženklo ordinų bei 165 medaliai "Už pasižymėjimą darbe". Pati LTSR savo meno darbuotojams ir geram būriui maskvinių "pomočnikų" išdalino 95 garbės titulus. (LTSR ordinų dalinti negali, nes ji nėra suverenine valstybė. Todėl dalinami tik "garbės vardai" ir kartu įrodoma, kiek verta LTSR "nepriklausomybė" draugiškoje šeimoje . . .)

Prieš grįždami namo, dekadininkai dar apžiūrėjo Maskvos įžymybes, nuėjo į Kremlių ir į mauzoliejų įsitikinti, kad Stalinas tikrai miręs . . . Vilniuje dekados dalyvius vėl pasitiko politiniai "menadžeriai" su Paleckiu priešakyje. Paleckis susijaudinęs priminė visiems, kad išsipildė anas lietuvių "liaudies dainos" geidavimas: "Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias . . ." Tik kažin kodėl tos liaudies dainos netraukė Maskvoje? Titinės yra Justo Ignovičiaus mintys: ta daina Sasnausko pagal Maironio žodžius "Kur bėga Šešupė" — ir jos pabaigoje yra toji dalis, dėl kurios ši daina dabar draudžiama: "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, kur mūsų sodybos, kur bočių kapai!" . . .

Meninis balansas

Dekada meniniu požiūriu buvo neginčijamas pasisekimas, dėl kurio ir krašte nevienas lietuvis yra patenkintas. Išvados yra aiškiai šios: Nepriklausomybės laikais išaugusi ir sustiprėjusi meno darbininkų karta dabar gyvena savo brandos metus — amžiaus ir kūrybinės potencijos atžvilgiais. Prie tos kūrėjo kartos priklauso asmeninės tragedijos, jog tie geriausieji kūrybos metai varžomi ir stabdomi politinio teroro, kuris juos nori versti imtis meninės prostitucijos ir išsižadėti sąžinės. To ypač mums, laisvėje gyvenantiems, nereikėtų pamiršti. Laisvė reliatyvus dalykas ten, kur nėra priespaudos. Laisvė įgauna labai konkretų turinį ten, kur viešpatauja nelaisvė. Kas įdėmiai sekė pademonstruotus meno kūrinius, galėjo pastebėti, kaip atskiruose veikaluose atsispindi desperatiška kova neparsiduoti, išlaikyti veidą visais įmanomais būdais.

Bandymas iš meninio pasisekimo padaryti *"tarybinės* kultūros" augimo išvadas tėra "wishful thinking", bet ne faktas. Maskvos kritikai dalykiškai beveik nerado ko kritikuoti. Jie *kritikavo pirmoje eilėje tarybiškumo, politinio meno trūkumą lietuvių mene.* Tai netiesioginis lietuviams komplementas, o kadangi jų mene buvo tiek nedaug politikos, todėl jis taip ir patiko Maskvos publikai!

Grįžtant prie muzikos meno, reikia pasakyti, kad *ryškiausiai matyti tyli rezistencija.* Beveik nėra didesnio veikalo, kurio tema nebūtų liaudies daina ar melodija; tasai liaudiškas užsispyrimas mums labai suprantamas ir be aiškinimų. Bolševikai jų drausti negali — nors ir labai norėtų įbrukti rusiškas liaudies dainas. Taip jie, pavyzdžiui, jau vadina balalaikų orkestrus — "liaudies instrumentų orkestrais", lyg balalaika būtų būdinga visoms TS tautoms . . . Tačiau liaudiškasis apsiribojimas pamažu pradeda varžyti pačią kūrybą. Juk nevisuomet l. daina tinka didesnio veikalo temai, nekiekviena pasiduoda muzikiniam apdorojimui, nekiekviena "tinka". Taip vienas kitas kompozitorius ir pradėjo temas dailinti, šlifuoti ir taurinti, kad tiktų pvz. simfonijai. Tasai susiaurinimas pamažu degraduoja kompozitorių į aranžatorių ir gali privesti prie kūrybinės stagnacijos, o tokio kraštutinumo reikėtų saugotis. Gink, Dieve, nesiūlau pulti į kitą kraštutinumą pagal taisyklę: nors ir nežmoniškai, kad tik kitoniškai! Saikas ir sveika pusiausvyra yra tie kelrodžiai į auksinį vidurio kelią, kuriame daugiausia menas ir tarpsta.

Puiki Nepriklausomybės laikų dainininkų tradicija išlaikyta ir sėkmingai perduodama jaunajai kartai. Tačiau orkestrų lygmuo žymiai nepakilo. Kai kur, atrodo, net smuko. Tai pirmoje eilėje dirigentų stokos reikalas. Bukšai iš darbo pasitraukus, vyr. operos dirigentu paskirtas Izajus Moisejevičius Altermanas. Toliau "darbuojasi" jaunieji R. Geniušas, A. Žiūraitis ir Ch. Potašinskis. Nebėra ir Pakalnio, dekadoje pasigedome ir A. Kalinausko (išsiųstas į "kursus"?). Jo sesuo Kornelija Fledžinskienė groja valstybiniame styginiame kvartete. Kone visas ordininkų sąrašas susideda iš žinomų ir prityrusių meno darbuotojų.

Mums nėra reikalo imituoti mena dekadas, kaip tai vienur kitur siūloma. Tačiau vertėtų *pagalvoti apie dainų švenčių praplėtimą,* nes dekados tai ne kas kita, o dainų šventės, praplėstos į visas muzikos šakas, papildytos dailiuoju žodžiu, drama ir daile. Jeigu turėjome anksčiau lietuvių olimpiadas— *kodėl ateityje negalėtume surengti meno festivalių!?* Juose turėtų būti vietos viso pasaulio lietuvių meno kūrybai — "neprigulmingo ir neveidmainingo meno". Laikas jau dabar pribrendęs. Lietuvių tremtinių meno šventei didesnių dalykinių pasiruošimų nereikėtų. Yra pakankamai solistų, artistų, rašytojų ir muzikos kolektyvų. Juos suburti vienon vieton dideliam festivaliui tačiau reikia pirmoje eilėje organizacinių pastangų. Meno festivalis ne tik būtų žymus įnašas į lietuvybės išlaikymą, bet kartu draugiškų vakariečių tarpe nesubiaurotas lietuvių menas laimėtų daug simpatijų. Tremtinių meno šventės suruošimas būtų didelis ir žymus įnašas ir į Lietuvos laisvinimo darbą!

Politinis balansas

Bolševikai meno dekadą suruošė kiek kitokiais sumetimais. Jie ne tik kišasi ir diktuoja pačiai meno esmei — ir to menas niekad nepakenčia; jiems reikėjo "atsiskaityti" prieš Maskvą, parodyti, kad į meną investuoti pinigai nenuėjo veltui. O svarbiausia — dekada buvo reikalinga suteikti bolševikų propagandai prieš lietuvių tautą naujos ugnies. Dekada buvo numatyta pagražinti žiaurią tikrovę, padailinti politinius nusikaltimus, dumti žmonėms akis, atkreiptų jų dėmesį nuo baisybių, kurias bolševikai dar ketina įgyvendinti.

Dešimt dienų po dekados, 1954.III.26-ją, Maskvoje Aukščiausiojo Tarybų Sovieto posėdžio metu, besvarstant *biudžeto* klausimus, žodį tarė Antanas Juozavičius Sniečkus, kuris nei iš šio, nei iš to ėmė kalbėti apie dekadą, tarp kitko pareikšdamas:

"Dekada buvo ne tik kūrybinė ataskaita, bet kartu ji ryškiai pademonstravo tautų draugystę, brolišką rusų tautos pagalbą lietuvių tautai (?) . . . Vakarų agresyvieji sluogsniai ir *jų pakalikai* lietuvių meno dekados dienomis mėgino apjuodinti pasiekimus vystant lietuvių *tarybinę* kultūrą . . . Aš noriu čia pasinaudoti šia tribūna tam, kad būtų *dar kartą pasmerktos* tos *provokacijos* ir tas *šantažas,* kuriuos kuria visokios komisijos, sudarytos iš Amerikos kongresmanų ir *jų talkininkų,* lietuviškų buržuazinių nacionalistų, *atskalūnų* . . . Bet Amerikos imperialistų ir *jų pakalikų* pastangos *sėti vaidus* TS tautų tarpe buvo ir visados bus pasmerktos žlugti".

Šitoks greitas reagavimas įdomus keliais požiūriais: *pirmiausia apie dekadą kalbėta ryšium su biudžetu.* Vadinasi, Sniečkus gavo aiškintis dėl milijoninių dekados išlaidų, nors jos eina iš LTSR, o ne visasąjunginio biudžeto. Aiškiau tarus, kažkas suabejojo, ar dekada tikrai pateisino tas politines viltis, kurios į ją buvo dedamos. Matyti, nepateisino — arba kas nors sugadino!? Man nežinomi jokių Amerikos kongreso narių, nei Kersteno, nei kitų, pareiškimai ryšiumi su lietuvių meno dekada, kuriuos Sniečkus smerkia, vadina "provokacijomis" ir "šantažu". Tačiau, nepaisant to, autoriai jau yra pasmerkti už akių, tik Sniečkus tai dar pakartoja! Jau turėjo kas smarkiai įgelti uodegon už tokius stiprius žodžius! Atsargiai ir teisingai Sniečkus kalba, kad imta "juodinti tarybinę kultūrą". Jis čia kiek klysta, nes tai, ko nėra, negalima ir juodinti. Viena tačiau teisinga — lietuvių tautinės kultūros tikrai niekas nejuodino ir nežemino! Sniečkus nė vieną kartą neužmiršo šalia amerikiečių paminėti tremtinių, "pakalikų", kurie susilaukė naujo epiteto "separatistai-atskalūnai"... Vadinasi, Sniečkus, kuris dar per pirmą okupaciją užsigaudavo, jeigu jam kas nuginčydavo jo lietuvišką kilmę, pats šiandien žino tik vieną tėvynę — didžiąją nedalomą Rusiją. Visi kiti jo akyse — atskalūnai o jis pats apie lietuvių tautą jau tebešneka tik trečiu asmeniu.

(Tęsinys 7-ame pust.)

GRAND OPENING (ATIDARYMAS)

CLUB "RAMONA"

4501 So. Hermitage Ave. Tel. VIrginia 7-4713

Penkt., šešt. ir sekm., rugsėjo 10, 11, 12 d. d.

Užkandžiai ir pasilinksminimas — Šeštadienį šokiai

Kviečia savininkai:

Vincas, Kęstutis ir Ramutė AVIŽIAI

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiųsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie tris svarus. Vienas ryšulys kainuoja vieną dolerį. Čia įeina ryšulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. Dr. A. J. Karaliaus parašytas NAMŲ DAKTARAS. 174 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo **Prospero Merimee** lietuviškoji legenda **LOKYS.** 80 psl.
3. Reta **A. Untulio** 56 psl. knyga **KODĖL PRARASTAS VILNIUS**
4. **H. Ibseno** 4 veiksmų tragedija **ŠIAURĖS KARŽYGIAI,** kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. **Kleopo Jurgelionio** verstas Šekspyro **MAKBETAS,** geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. **J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA** ir Petro Kropotkino studija apie dorą, 92 psl.
7. K. Puidos versta vieno veiksmo drama PIETRO CARUSO.
8. Rusų rašytojo klasiko **V. G. Korolenkos** apysaka **MAKARO SAPNAS.** 74 psl. puikaus vertimo.
9. **Kleopo Jurgelionio** parinktas **DEKLAMATORIUS.** 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuotų lietuvių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo **L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS.**

Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiųstos, jei pasiųsite vieną dolerį tokiu adresu:

N A U J I E N O S, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois

Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

ANTRAS RYŠULYS

(Antras Ryšulys jau išparduotas)

TREČIAS RYŠULYS

1. S. K. Krulikovskos parašyta ir J. Laukio išversta knyga CHINIJA, dangiškos ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. 101 puslapis.
2. John Sprago 230 psl. knyga SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. A. Lalio, Lietuvių-anglų kalbų žodyno autoriaus, versta knyga, kalba gera. 290 psl.
3. Dr. St. Biežio versta James Allen 51 psl. knygutė KAIP ŽMOGUS MANSTO.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 174 psl.
5. A. Untulio KODĖL PRARASTAS VILNIUS, 56 psl.
6. Arthur M. Lewis'o DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA, 187 puslapių.
7. J. Laukio MOTERIS IR JOS VIETA ŽMONIJOJE, 47 psl.
8. V. K. Račkausko — Vairo EILĖMIS IR PROZA, 83 psl. Rašiniai buvo deklamuoti vaidinimuose ir iškilmėse. 83 psl.
9. P. Lafargue'o išgarsėjusi 36 psl. brošiūra LABDARYBĖ PIRMIAU IR DABAR.
10. K. J. (Kleopo Jurgelionio) DEKLAMATORIUS, eilių ir monologų rinkinys, tinkamas vaidinimams. 164 psl.

Trečias ryšulys bus Jums pasiųstas, kai atsiųsite vieną dolerį tokiu adresu:

N A U J I E N O S

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "N A U J I E N O S E"

"Believe me, it's important to make the right decision — and stick with it!"

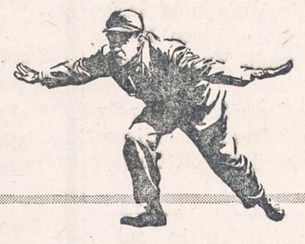

SAYS Bill Grieve, VETERAN WORLD SERIES UMPIRE

"There's nothing like umpiring to teach you the importance of making the right decisions — in and out of the ball park," says Bill Grieve. "And one of the best decisions I ever made was the time I started buying Savings Bonds. It's the easiest, surest way in the world to save for your future — and your country's future, too. And nobody's going to throw pop bottles at you for doing that."

Decide now to make your dreams come true — through the Payroll Savings Plan

To join Payroll Savings, just ask your pay office to save out a part of your check before you get it—a few dollars or as much as you want. Then, every payday, it's invested for you — automatically — in U. S. Series E Savings Bonds, and your money really goes to work! Each Savings Bond earns 3% per year, compounded semiannually, when held to maturity. If you sign up to save only $3.75 a week, in 5 years you'll have $1,025.95 *cash.* In 9 years. 8 months, you'll have $2,137.30!

Easy to see why 8 million Americans are using the Payroll Savings Plan! Why not join them—today?

If you're self-employed, start the Bond-A-Month Plan where you bank. Pick your plan—and start now!

Saving is simpler than you think— with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan!

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

ROMANOVAS GAVO PER NOSĮ

1953 m. lapkričio mėn. sovietų šachmatų žurnale "Šachmatai SSSR" atspausdintas P. I. Romanovo straipsnis "Paklaidos šachmatų istoriją aiškinant". Tame straipsnyje Romanovas skelbia visai naują "tikrą" šachmatų istoriją, komunistišku akiplėšiškumu iškraipytą, pritaikant prie trumpo VK(b)P istorijos kurso. Mūsų šachmatininkas Povilas Tautvaišas išėjo su plačiu atsakomuoju straipsniu "The Soviet Approach to Chess", patalpintu "Chess Life" 1954 m. birželio mėn. Nr. Straipsnyje Povilas Tautvaišas aštriai kerta sovietus jų pačių botagu, pasimirkydamas į jų pačių šaltinius. Čia noriu paduoti ano straipsnio pačią pagrindinę, vedamąją mintį.

Pagal drg. Romanovą — rašo P. Tautvaišas — šachmatų istorija yra istorija kovos tarp realistinio požiūrio iš vienos ir visų dogmatinių, idealistinių ir antirealistinių srovių šachmatuose; iš kitos pusės: Steinitz, Lasker, Turrasch — kurie yra padėję pagrindus bet kuriai šių dienų šachmatų mokyklai — pagal Romanovą yra tik "beviltiški dogmatikai, pasukę atgal šachmatinio progreso laikrodį". Visi Vakarų šachmatininkai priklausą tai dogmatinei mokyklai sparčiai žengią į galutinį išsigimimą. Pergalingai realistinei mokyklai, kurios tėvu pristatomas rusas Čigorin, priklausą, suprantama, tik Sovietų Sąjungos šachmatininkai.

Šitie samprotavimai — tęsia toliau p. Tautvaišas — neišlaiko paprasčiausios kritikos. Štai kaip tyčia, du vedantieji sovietų šachmatininkai — pasaulio meisteris "3 kart herojus" M. Botvinnik ir paskutinysis jo iššaukėjas Smyslovas — yra aiškūs Steinitzo — Laskerio mokyklos pasekėjai, o tik jau ne Čigorino, kaip kad norėtų drg. Romanovas. Ir toliau Romanovas aiškindamas Vakarų kultūros supuvimą, užsimiršęs parodo save tokiu kraštutiniu dogmatiku, kad visas jo dogmatizmo ir vakariečių dogmatikų puolimas, tampa tikru kurjozu.

Pastatyti P. I. Romanovą ir visą jo sovietiškai perdažytą šachmatų istoriją į juokingą padėtį išryškinant minėtus prieštaravimus, ir buvo ano straipsnio "The Soviet Approach to Chess" tikslas. Straipsnį išsivertė iš anglų kalbos ir Vokietijoje išeinąs žurnalas "Das Schach-Echo".

Prie straipsnio redaktorius Montgomery Major, savo iniciatyva, pridėjo gražią pastabą apie P. Tautvaišą ir jo kenčiančią tėvynę Lietuvą. Chess Life redaktorius dažnai prisimena savo bendradarbį, prašyte prašo ką nors parašyti jo redaguojamam žurnalui, tačiau Povilui reikia kelių dienų ... laiškui perskaityti. Prisimenu, išvykdamas trijų savaičių atostogų, Tautvaišas žadėjo daug ką nuveikti, bet ... iš ežero grįždavo tik vakare — indų plauti.

Amerikos spauda nėra keliomis spynomis užrakinta nuo "užsieniečių". Į ją pakliūti nereikia nei vizos, nei pilietybės popierių. Nei laivo su aukštu kaminu. Reikia tik mokėti pasiekti skaitytoją, pasidaryti jo draugu, o ne senas silkes siūlančiu kromelninku. Reikia pripažinti, kad dažno mūsų žurnalisto straipsnis, daugeliu atsitikimų, yra panašus į skurdžiai paklotą lovą, kurioje knarkia nusispardžiusios mintys ...

Jul. Susmaras

Nukritusios kavos kainos

Kavos kainos čia vis krinta. Didmenų ir mažmenų prekyboje numušta kavos svaro kaina 5 centais. National Tea Co. numušė kainą iki 99 c., o visame krašte pardavinėjamos kavos rūšies iki $1.14 už svarą.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia

Kanadiškės "Pelėdos" juokdaryba

Šiomis dienomis pasirodė rudeninis kanadiškės "Pelėdos" numeris. Nedidelio formato puslapiuose, kurių yra dvidešimt, sukrauta, palyginti, nemažai medžiagos. Visa medžiaga, be jokios išimties, neturi tikro, literatūrinio sąmojaus. Tai pilna žodžio prasme — juokdaryba. Mes puikiai suprantame, jog gerų, humoristinio žanro atstovų tremtyje yra labai nedaug. Juos visus lengva suskaičiuoti vos ne ant vienos rankos pirštų. Todėl su rimtu pagrindu galėtume paklausti: "Jei nėra pakankamai jėgų, kuriam tikslui panašūs laikraštėliai yra leidžiami?"

Peržvelgus kanadiškę "Pelėdą", akysna puola ryškus chicagiškės "Pelėdos" sekimas. Net ir bendradarbių pseudonimai nužiūrėti iš chicagiškės "juokdarybos draugijos". Pavyzdžiui: prof. Rimtas Šaučiūnas (Chicagos "Pelėdoj" — prof. Rimtas Nerimtas), dr. Bizūnas (Chicagoj — dr. S. Aliūnas). Lygiai toks pat vaizdas matyti laikraštėlio išplanavime bei atskirų skyrelių charakteryje.

Ypatingai menka kanadiškės "Pelėdos" "poezija". Joje randame begales kirčio bei eiliavimo klaidų. Šio meno "Pelėdos" "poetai" galėtų pasimokyti iš Runcės Dandierino, dr. S. Aliūno, A. Gustaičio ir kt.

Kanados "opozicijozui" nepavyko išvengti ir asmeniškumo, kuris niekados nėra iškeičiamas į kultūringą sąmojų. Dažnai atrodo, kad toji juokdaryba tėra asmeninių sąskaitų suvedinėjimas arba grubus atsiskaitymas su "politiniais priešais". Negeresnė padėtis ir su iliustracijomis.

Kanadiškė "Pelėda" dar kartą įrodo, kad tikram sąmojui neužtenka bonkutės rašalo. Tam reikia turėti ir talento.

— *a.s.*

"Iš visų mūsų rašytojų Vinco Krėvės kūryba šiandien, be abejo, yra plačiausiai pasireiškusi tiek tematikos, tiek žanrų ir nuotaikos atžvilgiu", taip rašo V. Mykolaitis-Putinas straipsnyje "Idėjiniai Vinco Krėvės kūrybos pradai". Putino ir kitų autorių Krėvės kūrybos literatūrinius vertinimus rasite gražiai išleistoje knygoje Vincas Krėvė-Mickevičius. Knyga kainoja tik $2.00. Ją galite užsisakyti rašydami:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

Ar jau turite knygą Vincas Krėvė Mickevičius?

Jeigu šioji knyga dar nėra jūsų namuose, būtinai ją įsigykite.

Joje rasite įdomių ir vertingų straipsnių, kurie jums plačiau atskleis turtingą Vinco Krėvės kūrybos pasaulį. Knygos kaina $2.00.

Knygą galite užsisakyti rašydami šiuo adresu: Naujienos, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų ... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!

— Šio vajaus metu aukok tremtiniams kiek gali ir kaip gali!

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas! metu!

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Teisybės Mylėtojų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmad., rugsėjo 12 d., Chicagos Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. —**A. Kaulakis,** rašt.

Garfield Park Lietuvių Pašalpinio Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 12 d. Ciceroje, Lietuvių Liuosybės svetainėje, 14th St. ir 49th Ct. 1-mą val. po pietų. Visus narius prašom būtinai atsilankyti. —**M. Medalinskas.**

Joniškiečių Labdaros ir Kultūros Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 12 d., 1 val. po pietų Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Malonėkite skaitlingai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. —**J. Keturakis,** rašt.

Chicagos našlių, našlikių ir pavienių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 10 d., 8 val. vakare Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. —**A. Manos.**

REFRIGERATION
REPAIR SERVICE
ALL MAKES & MODELS
ALL WORK GUARANTEED
— Same Day Service —
VIrginia 7-3972
REliance 5-6065

R. N. ANESTHETISTS
106 Bed Indiana Hospital, well qualified surgical staff, normally 4 nurse anesthetists, needing two members A. A. N. A. for appointment around September 20. City 40,000. Salary $5,000 - $6,000 depending upon maitenance.
Write or Wire
ROY HOUSE, ADMINISTRATOR,
MARION GENERAL HOSPITAL
MARION, INDIANA

ALFRED BARTOSIK
GENERAL CONTRACTOR
Specialize in
RE-INFORCED BEAUTY STONE VENEER FRONT
Bonded — Insured
Call
TAYLOR 9-3854

MAYWOOD CAR WASH—$1.50
(No extra charge for white-walls)
2 Conveyors for fast, efficient service
(No brushes used on car finish)
Polishing - Waxing. Reasonable Rates
Open daily 8 a. m. to 5 p. m.
Sundays 8 a. m. to 2:30 p. m.
20th and St. Charles Road
Maywood, Ill. FIllmore 3-0099

Congratulations to the
MARIAN FATHERS
and all our Catholic Friends and Patrons.
EDGEWATER BEACH HOTEL BARBER SHOP
LEONARD DUFFY, prop.
5349 No. Sheridan Road
SU 4-8754

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atlikamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
Property Management Mortgage Loans Sales Notary Public
Agents of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed Money Orders
LAFayette 3-6300

PETRAS J. INDRELE
5748 So. Winchester Ave.
Tel. HEmlock 4-6977

Mirė 1954 m. rugsėo 8 dieną, 8:20 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Rokiškio apskr., Pandelio valsčiuje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, švogerka Sofija Drazdauskienė, jos vyras Jonas ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Priklausė Chicagos Lietuvių Morning Star ir Humboldt Park Klubams.

Kūnas pašarvotas Juliaus Liulevičiaus koplyčioje, 4348 South California Ave.

Šeštadienį, rugsėjo 11 dieną, 1:30 valandą po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Petro J. Indreles giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, švogerka ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Julius Liulevičius. LAfayette 3-3572.

BRONIUS JANULIS
Gyveno 8112 So. Vincennes Ave.

Mirė 1954 m. rugsėjo 8 d., 9 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Šilų parap., Laukugalelių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: 4 sūnūs: Chester ir marti Elvina, Algerd ir marti Carmella, Vitaut ir marti Margaret, Raymond ir marti Ramona; dvi dukterys: Vana Janulis, Aldona Katos ir žentas James, 11 anūkų; brolis Andriejus Janulis, sesuo Veronika Pakeltienė ir jos šeima; giminaičiai: Leonard Janulis, Genevieve Masokas, Eleonore Slimskis ir Bronius Baravykas ir jų šeimos; Bumblienė ir jos šeima, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Skeeles Coionial Chapel, 7838 Cottage Grove Ave. Tel.: RAdcliffe 3-0220.

Šeštadienį, rugsėjo 11 dieną, 9:30 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Broniaus Janulio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnūs, Marčios, Dukterys, Anūkai, Brolis, Sesuo, Giminaičiai.

Dėl informacijų šaukite: Tel.: COmmodore 4-2228.

Metinė Mirties Sukaktis

JOSEPHINE PIKTUZIS
gyvenusi 7154 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1953 metų rugsėjo 10 dieną. Gimusi Lietuvoje, Kelmės apskrityje.

Palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse rugs. 14, 1953.

Paliko nuliūdę: duktė Jeanne Guzik, žentas Edward; 2 anūkai: Donald ir Dennis Lee; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Minutėlei čia sustokim, atsiduskim iš širdies,
Motinėlę apraudokim, nenustodami vilties.
Juk iš jos saldžios krūtinės, iš gerosios jos širdies
Žiedai meilės amžinosios ir mumyse težydės.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka: **Duktė, Žentas, Anūkai ir kiti Giminės, Draugai ir Pažįstami.**

Penkių Metų Mirties Sukaktuvės

PETRAS PETKUNAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu 1949 metais rugsėjo 10 d., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio apskrityje, Troškūnų parapijoje, Lidžių kaime.

Pasiliko dideliame liūdesyje: mylima žmona Elizabeth, pagal tėvus Jenulevičiūtė; sūnus Raymond, brolis Juozapas ir jo žmona Marijona; švogerka Margaret Rainis ir jos šeima. Daug kitų giminių, draugų ir pažįstamųjų.

Tu miegi amžinai
Ant šaltų kapelių ...
Aš noriu užmigti
Po medžių šakelių ...

Kad aš ten užmigčiau —
Galva pailsėtų,
Gal jau mano širdis
Taip nebeskaudėtų ...

Kad vėjalis pūstų,
Lapeliai šnabždėtų
Ir man apie tave
Miegančiai kalbėtų ...

Užžėlė tie takeliai,
Katrais tu vaikščiojai,
Nuliūdo tie nameliai,
Kuriuos tu mylėjai ...

Mes tavęs, mūsų brangusis vyre ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk mūsų ateinant.

Nuliūdę lieka:
žmona, Sūnus, Brolis ir Giminės.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

niu . . . Bet įdomiausia bene tai, kad jis vis ir vėl sieja "buržuazinius nacionalistus" su amerikiečiais. Tai yra beveik įrodymas, kad jis pats nevisai gerai žino, *kas gi būtent sugadino dekadinio cirko politinę koncepciją.* Dalį tos istorijos čia pateiksime visuomenei — ir drg. Sniečkui, kad be reikalo neklaidžiotų.

Vilniaus radijo programoje priešdekadinė propaganda savo aukščiausią laipsnį pasiekė sausio mėnesį, kada radijas gyrėsi, jog "nepraeis nė 3 savaitės", ir įvyksianti dekada. Vadinasi, dekada turėjo įvykti sausio pabaigoje arba vasario pradžioje!?

Vakaruose ekspertai sekė Vilniaus radijo programą ir jau sausio 12 dieną pirmą kartą iššovė su "šantažu". Tai buvo dėl operos "Marytė" pirmojo veiksmo, kur kompozitorius duoda pavyzdį, kaip iš numirusių galima prikelti uždraustų veikalų ištisus ansamblius. Pagaliau dekados metu Amerikos Balsas iš Europos ir toliau perdavė pastabas — kurių dauguma surašyta šioje recenzijoje. Buvo labai sėkmingai ir nesunkiai surasta linija tarp politikos ir meno. Problemų taip pat nesudarė suradimas silpnųjų politinsė režisūros vietų. Pakartotinai Amerikos Balsas iš Europos čia "pamasažavo" bolševikų nervus, atskleisdamas kortas ir nurodydamas krašto auditorijai raudonųjų režisūros/paslaptis. Taip gražiai ir didelėmis išlaidomis pradėtos pūsti dekadinės miglos išsisklaidė. Jas išsklaidyti pirmoje eilėje padėjo pačių bolševikų apsileidimas. Todėl Sniečkus ir negalėjo kalbėti apie nepagrįstą radijo propagandą. Jis kalbėjo apie provokacijas ir šantažą, o abu dalykai neįmanomi be krislelio tiesos!

Labiausiai bolševikai, be abejo, pyksta už polit. operos "Marytė" sugadinimą. Juk tai vienintelis politinis kūrinys visoje dekadoje! Tai "tarybinis" kūrinys! Mes gerai žinom, kaip bolševikai sielojasi komunistinės operos sukūrimu. Jie jau 36 metai valdžioje — ir vis dar nėra bolševikinės operos! Nėra atsitiktinumas, kad "Marytę" recenzavo Van Muradelli, juk jis pats dar neseniai buvo baisiausiai išpeiktas už operą "Bolšaja Družba"! Savo recenzija jis užsistojo Račiūną, kuris juk pagaliau nekaltas, kad Maskvos publika plojo geštapininkui von Bummeliui ir ištraukai iš "buržuazinės" operos "Trys Talismanai"! Cituoti seno kūrinio ištrauką naujame veikale — juk tai kompozitorių tarpe įprasta. Tai žino ir Amerikos Balsas, o tai dar ne šantažas. "Šantažas" prasidėjo tuomet, kai Amerikos Balsas iš Europos pastatė garsųjį Kaino klausimą: Kur dėjote ir ką darėte su Kaziu Inčiūra, "Trijų Talismanų" autoriumi?

Anksčiau minėta kalba Sniečkus nenorėdamas prisegė "Amerikos Balsui" iš Europos paskutinį dekadinį ordiną. Gi Amerikos Balsas atsirevanšavo suteikdamas Antanui Juozavičiui Sniečkui "Pirmojo Lietuvos kompartijos ck 'von Bumelio' negarbės vardą . . ."

Vienu dalyku tačiau drg. A. Sniečkus apsirinka: šis trumpas šaltame kare epizodas su Kersteno komisija nieko bendro neturėjo. Tai buvo tik mažas manevras, bandymas; vietoje vatinės kulkos iššautą maža "špilkutė". Laisvojo pasaulio veiksnių koordinacija ateis vėliau — ir tada, kai bus tam pasiruošta.

Neabejojame, kad Kersteno komisija bolševikams dar nekartą atsirūgs. Tačiau Kersteno komisija jokia agresija prieš Sovietų Sąjungą nesiverčia. Ji tik registruoja faktus. O faktus suteikia bolševikiniai "von Bumeliai". Juos perduoda iš sovietinio rojaus išsmukę MVD angelai.

Perspektyvos ateičiai

Taip, pavyzdžiui, tikimės, kad Kersteno komisija nepoilgo bent kiek rehabilituos ir patį Sniečkų, kuris antrosios okupacijos pradžioje buvo smarkiai išpeiktas už žiaurumo stoką, užgniaužiant lietuvių aktyvų pasipriešinimą. Tikimės, kad, apklausinėjus MVDistą Viktorovą, kurį Sniečkus gerai pažįsta, pasaulis sužinos, jog *lietuvių pasipriešinimas bolševikams kaštavo beveik tiek pat pastangų, kaip Suomijos karas.* Rezistencija buvo priversta pakeisti savo taktiką dėl kolektyvinių keršto priemonių, kurių imtis Sniečkus neišdrįso. Už tai buvo per štabo pasitarimą Panevėžy išpeiktas, ir po to prasidėję žiaurumai eina naujo viršininko, dabartinio TS vidaus reikalų ministerio Kruglovo sąskaita. Jis vadovavo kariniam skerdimų skyriui, jisai buvo ranka, kuri smeigė peiliu. O tasai, kuris tą ranką valdė, politiškai atsakingas už tą kriminalą yra dabartinės TS vyriausybės narys Suslovas, anuomet specialaus "orgbiuro" prie LKP ck pirmininkas ir valdytojas. Pasaulis dar daugiau išgirs ir apie dabartinį TS MGB ministerį Serovą, deportacijų specialistą ne tik Pabaltijy, bet ir Kaukaze bei Ukrainoje.

Mes gerai galime suprasti bolševikų aimanas dėl to, kad dekada pasidarė nebetinkamas "opijatas". Jau dabar ryškėja, kokių kraujo aukų laukia krašto. Naujų "žemių plėšti" važiuoja kolūkių jaunimas, kurio ir taip nedaug belikę Lietuvos kolchozuose. Su jais iškeliauja žemės ūkio mašinos. Iškeliavo prieš pat sėją, kuri šiais metais buvo tiesiog katastrofiška. Nėra rizikinga spėti, kad ateinanti žiema bus bado žiema. Kazachstano laukai neduos derliaus nuostoliui padengti— pagaliau ar nevežamas jaunimas Azijon pirmoje eilėje tam, kad "didžioji draugystė" su kinų tauta gali nelauktai subyrėti!?

Dar pereitą rudenį Chruščiovas, agrogorodų autorius, ragino Pabaltijo komunistų partijas neskubėti su viensėdžių perkėlimu į kolchozines "gyvenvietes". Kaip buvo tuomet spėta, tai buvo Chruščiovo klastingas manevras. Dabar, kai jis valdžioje, galvotrūkčiais pradedamas viensėdžių naikinimas ir ūkininkų fizinis varymas į kolchozus! Per pirmąjį etapą atėmė iš ūkininko egzistenciją, norą dirbti ir savarankiškumą. Dabar eina jo visuotinis išrovimas iš gimtosios žemės. Ar nesipriešins pamilęs žemę valstietis išvarymui iš gimtųjų namų, kaip spiriasi medžio šakos iš žemės išraunamos!? O kiek tai kraujo pareikalaus, kraujo, kuris pralieti numatytas "vardan" broliškos pagalbos, "vardan" pažangos, vardan politinio pamišimo . . . Deja, vienas iš tų migdomųjų vaistų drumsti realybę — dekada — sugadintas.

Kad ir kiek brangūs mums visiems lietuvių meno laimėjimai, pirmoje eilėje eina lietuvis, fizinis žmogus. Dėl jo vyksta kova, jam primigdyti buvo suruošta dekada, mums, tremtiniams, migdyti ir klaidinti bolševikai siuntinėja visur leidinių ir nuotraukų apie dekadą. Niekad nepamirškime, kad mūsų tauta kovoja dėl fizinės egzistencijos ir kad dekadinė politinė agitacija yra viena iš tų raudonųjų gėlių, kuriomis okupantas stengiasi pridengti kruvinas žaizdas ant lietuvių tautos kūno.

J. Girdžius-Klausutis

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Vincas Krėvė "yra veikėjas, daug nusipelnęs mūsų tautos atgimimo ir valstybės atstatymo darbe, geriausias mūsų rašytojas, kurio veikalais visos mokyklos minta ir žadina tautinę sąmonę, kurio vardas skambės, kol bent vienas lietuvis bus gyvas pasaulyje", "Mūsų Tautosakoj" rašo Balys Sruoga, vienas iš didžiausių mūsų grožinio meno kūrėjų. Ar jūs nenorėtumėt susipažinti, arba savo literatūrinę pažintį atnaujinti su Vinco Krėvės kūryba? Jei taip, tai tuojau užsisakykite knygą Vincas Krėvė-Mickevičius. Kaina $2.00.

Užsakymus siųskite:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Rugsėjo 12 d., sekmadienį, 5:30 v.

RUDENS SEZONO ATIDARYMAS

Įėjimas nemokamai. Staliukus užsisakyti Liet. Auditorijoj VI 2-6172 Spalių 2 ir 3 d.

TORONTO VARPO CHORO 2 KONCERTAI

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau . . . Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdraustl iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų IŠPARDAVIMAS
$19.95 ir brangesnių.

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

THE TRUTH IS . . .

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3%

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso tel.: PRospect 8-2434
Dr. Teofilė Jurkūnas
DANTŲ GYDYTOJA
(Dentist)
2801 WEST 63rd STREET
Val.: 9-12, 3-5 ir 6:30-9. Šeštad. 9-1 išskyrus sekmadienius.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRIKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amputkojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAI
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią. —viską rasi.

AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

RUMSEY BUILDERS
Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.
Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.
KAINOS PRIEINAMOS
ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI
Telefonuokite:
BENSENVILLE 1544

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artritį ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ
Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

K. Požėlos ir M. Tillet laidotuvės

Mažai mirusiųjų susilaukia tokios plačios pagarbos, kokios susilaukė pagarsėjęs lietuvis imtininkas Karolis Požėla ir jo draugas bei mokinys prancūzas Maurice Tillet. P. Ridiko laidotuvių koplyčioje, 3354 S. Halsted St., pašarvotus jų kūnus kiekvieną dieną lankydavo ne tik giminės bei pažįstami, bet ir gausūs būriai pašalinių žmonių, kurie prieš keliolika metų turėjo progos stebėti jųdviejų pasireiškimus ringe. Lankytojų tarpe pasitaikydavo daug svetimtaučių, kuriems K. Požėlos vardas reiškia žmoniškumo ir kilnaus reiškimosi sporto srityje simbolį.

Apeigos koplyčioje

Praėjusio trečiadienio popietę Bridgeporte iš dalies buvo sutrukdytas susisiekimas Halsted gatve, nes šių dviejų sportininkų palydėti į kapus susirinko neįprastai gausus skaičius žmonių. Dauguma negalėjo sutilpti laidotuvių koplyčioje.

Prieš išlydint kūnus į kapines, koplyčioje atsisveikinimo žodį tarė asmeniškas Karolio Požėlos draugas, "Naujienų" redaktorius Kostas Augustas, kuris jautriais žodžiais prisiminė mirusiojo taurumą. Karolis Požėla, besireikšdamas tarp savųjų ir svetimųjų, niekada neužmiršdavo pabrėžti, kad jis yra lietuvis. Jo laimėjimai ir įgytosios simpatijos žiūrovų tarpe daug prisidėjo prie Lietuvos vardo išgarsinimo.

Ties Maurice Tillet karstu kalbėjo generalinis Prancūzijos konsulas Chicagoje M. Strauss. Prancūzų kalba konsulas iškėlė Maurice Tillet, kuris pasidarė populiarus visoj Amerikoj Prancūzijos Angelo vardu, nuopelnus Prancūzijos išgarsinimui.

Daininkė G. Giedraitienė atliko keletą momentui pritaikytų giesmių.

Laidotuvių procesija

Mirusiųjų karstus nešė Karolio Požėlos mokiniai imtininkai. Besireikšdamas sporto srityje, Karolis Požėla buvo visada tolerantiškas visų tautybių ir visų rasių atžvilgiu. Tad ir jo laidotuvėse solidariai dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai, jų tarpe ir keletas negrų.

Laidotuvių procesijoje važiavo, tur būt, nemažiau kaip 300 automobilių, kurių gausumas kreipė gatvių praeivių dėmesį. Tūkstantinė minia susirinko Lietuvių Tautinėse Kapinėse mirusiųjų atsisveikinti. Ties bendra duobe, kurioje atsigulė amžinam poilsiui du ištikimi draugai, rikiavosi Lietuvos, Amerikos ir Prancūzijos vėliavos.

K. Augusto ir P. Ridiko kalbos

Daugelis laidotuvių dalyvių puikiai prisimena tas dienas, kai Karolis Požėla, besirisdamas ringe su pasaulinio masto čempionais, garsino lietuvių vardą. Ne visas imtynes jis laimėdavo, bet jo gracija, jo kilnus elgesys, jo tolerancija, jo pasinešimas sporte įžiūrėti meną ir grožį, išugdė jo populiarumą žiūrovų tarpe.

Šituos K. Požėlos charakterio bruožus savo atsisveikinimo kalbose iškėlė "Naujienų" redaktorius K. Augustas, kalbėjęs lietuviškai, ir laidotuvių direktorius P. Ridikas, kalbėjęs angliškai.

K. Požėlos charakterį puikiai apibūdina tas faktas, kad jo draugas ir mokinys prancūzas Maurice Tillet savo mokytoją laikė vieninteliu pasauly žmogumi, su kuriuo norėjo būti palaidotas. Spėjama, kad sergančio Maurice Tillet mirtį pagreitino žinia, jog K. Požėla jau nebegyvena. Mirę abu tą pačią dieną, jie atsigulė viename kape.

K. Augustas plačiai nupasakojo K. Požėlos biografiją, savo pažintį su Požėla Chicagoje ir jo nuopelnus jaunosios lietuvių ir nelietuvių sportininkų kartos išugdyme. Sportas gali būti lygiai vertinga priemonė garsinti tautos vardui, kaip ir kiekviena kita sritis. Bet viena sąlyga — viską apsprendžia asmenybės kilnumas ir didžiadvasiškumas.

Paskutines imtynes su mirtimi K. Požėla pralaimėjo. Bet gyvųjų atminty išliko žinojimas ir prisiminimas, kad visose imtynėse jis kovėsi garbingai. **k.**

Skautai lietuviai aplankys ristynių areną

Būdamas ristynių arenose, dažnai pastebėdavau, kad būrys kokios nors organizacijos vaikų įleidžiami veltui pamatyti ristynių. Savo draugui atletų komisijos pareigūnui Harold Rayn paminėjau Lietuvos skautus. Jis tuojau pasitarė su Rainbo arenos ristynių rengėju Leonard Schwartz ir reikalų vedėju Carl Schaller, ir, gavęs jų sutikimą, pranešė man, kad didelis būrys Lietuvos skautų bus įleisti į Rainbo areną, Clark ir Lawrence Ave., trečiadienio vakarą, rugs. 15 d. Pranešus apie tai Lituanivos skautų tunto vadui Br. Gurėnui, jis pranešė visiems skautams gerą žinią.

Yra pageidaujama, kad visi skautai dėvėtų savo uniformą, nes jie sėdės viename būryje, o tas padarys didesnį įspūdį svetimtaučiams, kurie tą vakarą bus susirinkę į ristynes.

Taip pat prieš tai Lituanicos tunto draugovė rengiasi iškilmingam metiniam įvykiui rugs. 11 d., šeštadienio, vakare Marquette Parke. Tai bus įspūdingos laužo deginimo ceremonijos, kurias atliks skautai ir jų vadai Br. Gurėnas ir Kelpša. Seniau Amerikoje gyvenusiems lietuviams, kurie dar nėra tų ceremonijų matę, patartina jas pamatyti tą vakarą.

John Jakubs

EVERY DAY IS SPECIAL . . . TO SOMEONE YOU KNOW!

BUY American Greetings CARDS to remember someone too nice to forget

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor St. TAylor 9-9100
739 So. California Ave. SA 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

Cicero

Lietuvių Namų Savininkų Pagerinimo Politikos Klubas

Klubieti,-te, vasara jau eina į pabaigą. Klubo atostogos jau pasibaigė, tad jau laikas grįžti prie savo nuosavybių veiklos. O nuveikt ką nors geresnio galima tiktai organizuotai. Todėl kiekvieno namo savininko priedermė priklausyti klubui, kuris rūpinasi įvairiais miesto pagerinimais.

Šio klubo pirmasis po vasaros atostogų susirinkimas įvyks antradienio vakare, rugsėjo 14 d., Lietuvių Liuosybės svetainėje. Nariai ir narės esate kviečiami gausiai susirinkti, nes atostogų laiku daug reikalų, kurie liečia klubo gerovę, yra neapsvarstytų. Ateidami atsiveskite naujų narių ir patikrinkite savo duoklių knygutes, kad nebūtute pasilikę klubui skolingi. **—J. T.**

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Universiteto "objektyvumas"

Vienas Chicagoje gyvenąs lietuvis ekonomistas, turįs ir daktaro laipsnį, sužinojęs, kad Marquette universitetas Milwaukėje ieško ekonominių dalykų dėstytojo Rytų Europos reikalams (įskaitant ir Sovietų Sąjungą), padavė prašymą, norėdamas ten tuos dalykus dėstyti. Pasisakė esąs tremtinys iš Lietuvos ir iš patyrimo pažįstąs komunizmą.

Po kiek laiko jis gavo atsakymą, kad jo kandidatūra nesanti priimtina universitetui: nors kitos jo kvalifikacijos ir tiktų, bet nesą galima jam leisti dėstyti, nes jis būsiąs neobjektyvus. Mat, kam esąs komunizmą pergyvenęs ir jį pažįstąs iš savo patirties . . .

Marquette yra katalikiškas, bene jėzuitų, universitetas.

Ne be reikalo vienas jo pažįstamas po to jam pasakė: "Matyt, jiems objektyvus dėstytojas yra tas, kuris dėsto apie bolševikus niekada bolševikinės tikrovės nepažinęs, bet, ko gera, apie komunizmą ir sovietų rojų pasiskaitęs iš knygų, parašytų komunistų ar jų bendrakeleivių". (p)

Atgyja Caponės sindikatas

Federalinis prisiekusiųjų teismas ir FBI apklausinėja čia liudininkus ryšium su raketierių įsibrovimu į Chicagos unijas. FBI turi pakankamai aiškių duomenų, iš kurių matyti, kad žiauriausiu būdu gengsteriai kontroliuoja Chicagos paukštienos ir kiaušinių prekybą. Darbo unijų raketieriai išreikalauja mokesčių už kiekvieną krovinį paukštienos ir kiaušinių, kuris atvyksta į Chicagą. Kadangi ši prekyba čia yra didelės apimties, gengsterių pelnas yra didelis. Daugelis liudininkų nenori liudyti prisiekusiesiems, nes bijo raketierių gengsterių keršto.

Apie raketierių metodus pateikė žinių liudijęs ALF kiaušinių unijos pareigūnas H. Thieme. Kartą Jim's restorane, 1055 Fulton, prie jo priėjęs būrys banditų ir jam pasakę: "Mes perimame jūsų uniją". Kai šis unijos pareigūnas su tuo nesutikęs, banditai jį taip smarkiai sumušė, kad Thieme turėjo būti nugabentas į ligoninę ir reikėjo užsiūti bent septynias žaizdas. Thieme iš baimės buvo atsisakęs laisvai liudyti Chicagos policijai.

Iš surinktų duomenų matyti, kad Chicagoje atgyja Caponės gaujos sindikatas.

Organizuoja 20 milijonų fondą

F. K. Hoehler yra paskirtas organizuoti mirusios turtuolės Mrs. E. Blaine 20 milijonų dol. palikimui, kuris jos buvo paskirtas "žmonijos gyvenimui pagerinti". Hoehler, kuris ilgą laiką yra buvęs įvairių šalpos organizacijų pirmininkas, o paskutiniu laiku buvo Illinojaus gerovės organizacijos pirmininkas ir didžiosios Chicagos piliečių organizacijos kovai su nusikaltimais direktorius, paruoš planą, kaip šie pinigai turės būti panaudoti. Jis studijuos sveikatos, švietimo ir šalpos sritis, kurioms palikimas skiriamas.

Vėžys—amerikiečių priešas Nr. 1

Kanados ir JAV gydytojų ir chirurgų suvažiavime Chicagoj buvo pabrėžta, kad prieš 50 metų vėžio liga buvo retenybė, o dabar ji pasidariusi "žudikas numeris pirmas". Dr. Dunn, JAV sveikatos tarnybos vitalinės statistikos viršininkas, pareiškė, jog per pastaruosius 36 metus plaučių vėžys padidėjęs 27½ karto vyrų tarpe ir 8 kartus moterų. Tuo tarpu tos ligos priežastys dar nėra paaiškėjusios: vieni sako, kad ją sukeliančios cigaretės; kiti, kad tam tikros medžiagos ore; treti, kad gyventojų senesnis amžius ir pan.

Įregistruotas 16-milijoninis dokumentas

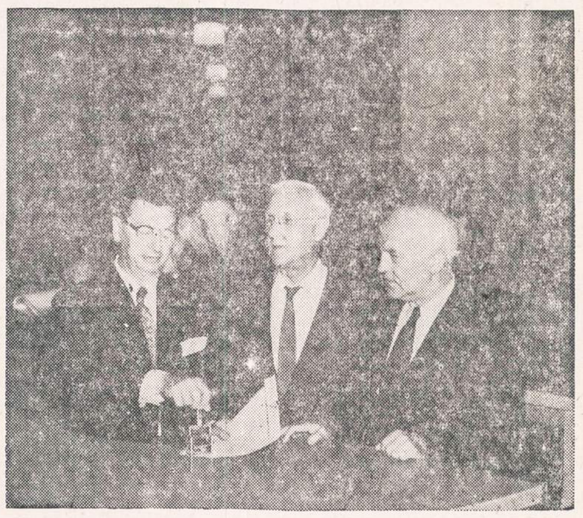

Apskrities dokumentų registratorius Joseph F. Ropa (kairėje) antspauduoja 16 milijoninį apskrities registracijos įstaigos dokumentą. Įvykį stebi Alexander F. Beaubien (vidury) ir Paul Angle.

Pradedant 1874 metais buvo įvesta dabartinė numeracijos sistema, o šiandien Cook apskrities dokumentų registracijos įstaigoje jau įtrauktas 16 milijoninis dokumentas. Dokumentą įregistravo vieno iš pirmųjų Chicagos gyventojų Mark Beaubien proanūkas, Alexander Beaubien.

Dokumentas lietė Jean Baptiste Pointe Du Sable turto pardavimą. Turtą pirko Jean Lalime 1800 m. gegužės 7 d. Turtą sudarė: didelis, pilnai įrengtas pastatas, šeši mažesni trobėsiai, gyvasis inventorius ir daugybė ūkinių įrengimų šiauriniame Chicagos upės krante, kur dabar yra Michigan Ave. Pirmą kartą dokumentas buvo užregistruotas Detroite, 1800 m. rugsėjo 18 d. Tais laikais Detroito registracijos biūrui priklausė ir Chicago.

Paul Angle, Chicagos Istorijos Draugijos direktorius, dalyvavo registracijos ceremonijose, kurios įvyko J. F. Ropa įstaigoje. Istorijos draugijos archyvui buvo įteikta minėto dokumento fotokopija.

Verslo konkurso laimėtojai

Lietuvių Verslui Remti paskelbtą konkursą parašyti 25 žodžiais atsakymą, "Kodėl aš perku lietuvių krautuvėse ir naudojuos lietuviško biznio įstaigų patarnavimais?" laimėjo Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė. Jai paskirta Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois pirmoji premija $100.00.

Antrą premiją $50.00 laimėjo Uršulė Gudienė, gyv. 7320 So. Talman Ave., Chicagoje. Jos atsakymas pripažintas antras geriausias. Trečioji premija — $25 atiteko Onai Algminui, gyv. 3401 W. 53rd Place.

Daiktines dovanas laimėjo: Stasys Juškėnas, Regina Stončius, Juozas Tauvila, V. Grigaliūnas, Kastytis Juškėnas, J. Prišmantienė, Domininkas Jurjonas, Andrius Mironas, Gediminas Gasperas, Danutė Lipčiūtė, Pranas Gudas, Bronius Grebliauskas, Juozas Zičkus, V. Sruogienė, Jonas Rimašauskas, Irena Breimerytė ir Janina Jarošūnas.

Visiems laimėjusiems premijų įteikimas įvyks Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois narių susirinkime, kuris šaukiamas š. m. rugsėjo mėn. 29 d. 8 val. vakare Dariaus ir Girėno svetainėje, 4416 South Western Ave., Chicagoje.

Iš viso Lietuvių Verslui Remti Konkursan buvo atsiųsti 214 atsakymų. Laimėjusius parinko Lietuvių Prekybos Rūmų Direktorių Tarybos sudaryta komisija, į kurią įėjo: pirmininkas Stanley P. Balzekas, nariai: Peter C. Massie, Dan Kuraitis, teisėjas Alfonse F. Wells ir Adolfas Baliūnas. **—A.**

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

L. Grinius kariuomenėj

Liūtas Grinius, buv. Lietuvos Respublikos prezidento sūnus, užbaigęs 6 savaičių pradinį lavinimą kariuomenėj Fort Leonardwood, Mo., buvo sugrįžęs į Chicagą porai savaičių aplankyti savo mamytės ir pažįstamų.

Dabar L. Grinius gavęs nuolatinį paskyrimą į Aberdeen Proving Grounds, Md., užimti elektroninio inžinieriaus vietą. Turėdamas daugiau laisvesnio laiko, aplanko vakarais ir savaitgaliais savo pažįstamus Philadelphijoje ir Baltimorėje. **John Jakubs**

JULIJOS SWYT IŠLEISTUVIŲ PUOTA

Julija Swyt atvyko į Chicagą. Povilas ir Filicija Visboras, 3022 Division St., Los Angeles Calif., suruošė išleistuves. Po vaišių ir pabuvojimo Julia Swyt įsėdo į lėktuvą rugp., 29 d., rytą ir tą pat dieną popiet ji buvo Chicagoj.

Julijos išleistuvių proga buvo ir jos vyro Benie Swyt gimtadienis, tad ir jo pagerbimo proga atvyko daug svečių. Dalyvavo, Frank Martin, Janus su šeima, p.p. Mitchell, Violet ir George Peter, P. M. Brown, panelė Vicky Swyt, P. J. Klukovich, p.p. B. Petersonai ir kt. Visi pobūvio dalyviai, ypač vyras Bernie ir dukrelė Vicky, jai palinkėjo laimingos kelionės ir linksmai praleisti atostogas.

Filicija Visboras

SUGRĮŽO P. MILAŠEVIČIUS

Povilas Milaševičius buvo išvažiavęs į Hot Springs, Ark., sveikatos taisyti. Dabar jau grįžo į Chicagą. Sakosi, jog ten buvęs sveikas, bet kai grįžęs į Chicagą, užpuolusi šienligė. Teko kreiptis į gydytoją. Bet šiuo laiku Povilas vėl jaučiasi gerai, prižiūri nuosavą 12 butų namą, kuris yra 4207 N. Linder.

P. Milaševičius yra Chicagos Lietuvių Draugijos valdybos narys ir Lietuvių Tautinių Kapinių direktorius.

O. Sudeikienė

Reapportionment—Then and Now

Senatorial reapportionment — in 1854 and 1954 — is the subject which has drawn the interest of Secretary of State Charles F. Carpentier, left, and Governor William G. Stratton. They are shown at an Illinois State Library exhibit depicting a legislative redistricting adopted by the General Assembly 100 years ago and the proposed reapportionment to be voted on at the general election on November 2 of this year. Secretary Carpentier and Governor Stratton are holding a copy of the redistricting bill passed by the Legislature in 1854. On the wall are maps showing the boundaries of the districts as established by the 1854 legislation, the present districts and literature explaining the proposed districts. Reapportionment was a major part of Governor Stratton's program in the 1953 session of the Legislature.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS unijistas dženitorius. Šaukti Mr. Sukys, CAlumet 5-2521.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA mergina, 18-25 metų amžiaus, su ilgom kasom kaipo komercinis fotografo modelis. Box 4599, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

10 AKRŲ PAUKŠČIŲ FARMA
5 kambarių namas, maudynė, karštas ir šaltas vanduo, elektra, 3 dideli vištininkai, du maži (coops). Barnė, kornams pašiūrė; asparagus, vaisinių medžių, vynuogių. Kaina $9,000. Matykite bet kada, šiokiadieniais, sekmadieniais.
JOE TROMP, R. R. 1,
De Motte, Indiana
Route 30 iki 53, Route 53 iki De Motte, apie 60 mylių į pietus nuo Chicagos.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

REIKALINGAS pirmame ar antrame aukšte 4 kamb. butas. SEeley 3-4540, prieš 4 val. vakaro.

IŠNUOMOJAMAS didelis naujai atremontuotas biznio namas. Pirmame aukšte naujai įrengtas moderniškas restoranas, o viršuje geras butas. Centralinis šildymas. Kreipkitės į Aleksą Blinstrubą: SEeley 3-9453.

IŠNUOMOJAMOS KRAUTUVĖS tinkamos mažam bizniui. Šildymas garu, karštas vanduo. 4122 West Armitage Ave. $55 į mėnesį. 2007 N. Kedvale, $40 į mėnesį.
Phone DI 2-0505
Klauskite Mr. Ben Pasquini

VYRUI ar moteriai išnuomojamas kambarys, su maistu ar pasinaudojimu virtuve. 3743 So. Damen, FRontier 6-5705, po 6 val. vakarais.

RAMIEMS žmonėms išnuomojami 2, 3 ir 4 kambarių butai. 966 W. Cullerton Street.

ŽENOTAI porai be vaikų išnuomojami 3 labai šviesūs kambariai. 6834 S. Talman Ave. GRovehill 6-0045.

IŠNUOMOJAMAS kombarys prie vienos moteriškės, dirbančiai moteriai ar merginai. 3542 So. Lowe Ave.

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas su baldais. Pigiai. Ateikite ir gyvenkite. Tel. HUdson 3-3282, vakarais arba sekmadienį.

PRIE našlės moters išnuomojamas nebrangiai vyrui kambarys, su arba be valgio. REpublic 7-6791.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

LIKERIŲ paketų ir baro kombinacija pietvakarinėje dalyje. Bendros pajamos $150,000 į metus. Tinkama partneriams. Rašykite į: Naujienos, Box 4598, 1739 So. Halsted St., Chicago.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė. Gerai įsteigtas biznis. Lietuvių apylinkėje. Modernūs įrengimai. Pilna prekių. Našlė paaukos. 3225 So. Lituanica. Tel.: YArds 7-6009.

PARDUODAMA kepykla pačiam Westville mieste, 118 W. Main St. Per 40 metų vestas geras biznis. Senatvė verčia parduoti. Kreipkitės į Peter Povilaitis. Tel.: Westville 3141.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GROSERNĖ ir mėsos parduotuvė. Nepaprastai gyva, beveik nauji šaldytuvai. Pirksite labai geromis sąlygomis. Jei pritruks pinigų, savininkas duos morgičius, o be to, įves jūs į bizį iki 2 savaičių. Nesuklysite pirkę.

Marquette Parke 6 kambarių stucco bungalow. Karštu vandeniu šildomas, 2 automobilių garažas ir greta statybai tinkamas sklypas. Kaina $16,500 su sklypu, o be sklypo $13,700.

2 aukštų medinis namas. $260 pajamų į mėnesį garantuota. Restoranas ir 6 butai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

1) BRIGHTON PARKE parduodami du mūriniai namai po 2 aukštus, atskirose vietose. Viename 2 butai po 5 kamb., o kitame po 4 kamb. Be to abiejų namų rūsiuose yra dar po vieną butą. Taipgi turime nebrangių medinių namų.

2) PELNINGAS MID-WEST STORE. Mėnesinė apyvarta virš $6,000. Pigi nuoma: krautuvė ir butas 4 kambarių su apšildymu $150 mėn. Parduodama gausiai prekių ir visi geri įrengimai už prieinamą kainą.

3) ARTI S. ROCKWELL ir 59th St. mūro bungalow 6 kamb., 7-tas dengtam porčiuj. Garažas. Po visu namu rūsys. Gazu šildymas. Įmokėti $6,000. Savininkas duos morgičius $11,000 15-ai metų. Moderniškai įrengtas butas tuojau galima užimti.

4) MARQUETTE PARKE 4 butų mūro namas. 2 butai furnišiuoti. Po visu namu rūsys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos $423. Įmokėjimas apie $10,000. Savininkas duos morgičius.
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

TURI BŪTI PARDUOTAS, KAD LIKVIDUOTI PALIKIMĄ
3 aukštų mūrinis namas, keturi po 4 kamb. Pečiumi šildomas, krautuvė su duonai kepti pečiumi. Garažas dėl 2 trokų. 738 West 31st Street.
Sukys, CAlumet 5-2521

BERWYN—BARGENAS BUNGALOW
Mūrinis, 5 kamb. Arti Oak Park ir 35th St. Alyva šildomas, 2 karų garažas. Kaina $16,700. Svoboda, 6013 Cermak Road. BIshop 2-2162.

3 AUKŠTŲ mūrinis, šeši po keturis kambarius. Kaina $13,700.
1013 West 32nd St. YArds 7-2409

BRIGHTON PARKE
$2,000 įmokėti. 2 aukštų medinis namas. Cementinis pamatas. 1-4 ir 1-5 kambarių butai. Maudynės. Netoli 46th ir Rockwell St.
B. R. PIETKIEWICZ
2555 W. 47th St. LAfayette 3-1083

CICERO — 3 butų mūrinis. Vienas 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Čerpių virtuvės ir maudynės. Beismontas. Alyvinis pečius, 2 karų garažas. 1905 So. 56th Court, Cicero, Illinois.

NETOLI 107th IR KEDZIE
4 kambarių mūrinis namas, kurį galima padidinti į šešių kambarių butą. Čerpių virtuvė ir vonia. Rūsys. Karšto oro šiluma. Lotas 37x125. Vieno automobilio garažas. Kaina $14,500.
PRescott 9-0872

3901 WEST 65th PLACE
1½ aukštų mūrinis, 2 metų senumo. 4 kambariai apačioje, 3½ kambarių apartmentas viršuje. Spaudžiamo oro alyva šildymas. Užuolaidos, kilimai ir drobės (drapes).
ATIDARAS KAS DIENĄ

MARQUETTE Parke parduodamas 5 kambarių namas. 7308 So. Albany.

DĖL nesveikatos parduodamas šviesus 5 kambarių namukas gražiame ir ramiame bloke. Galima apžiūrėti šeštadienį ir sekmadienį. 638 W. 43rd Pl.

SAVININKAS parduoda 5 kambarių mūrinį namą, 2 miegamieji, gerame stovyje. Alumininiai žieminiai langai, venecinės uždangos. Hot Point elektrinis pečius, alyvinis pečius apšildymui. Kaina $8,700. Tel.: GR 6-1831.

FOTOGRAFO STUDIJA SU PASTATU
Pilnai įrengta, įkurta prieš 35 metus. 10 kambarių, įskaitant moderniską 5 kambarių apartmentą. Alyvos šiluma. Pilnas inventoriaus sąrašas.
1149 West 18th Street

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus